Ao. 1837. Dingsdag, den 24 October.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN VOOR STAD GRONINGEN — DAGBLAD DE EN OMMELANDEN.

Bij deze COURANT wordt een BIJVOEGSEL *gratis* uitgegeven.

De GOUVERNEUR VAN DE *PROVINCIE GRONINGEN*, in ervaring gekomen zijnde, dat vele Schutters der Mobiele Schutterij, die den ouderdom van 34 jaren hebben bereikt, en dus, op grond der bepalingen van de wet, geregtigd zijn om hun ontslag uit de dienst aan te vragen, nalatig blijven om daartoe de noodige aanvrage te doen, hoezeer zij wel verlangen uit de dienst te worden ontslagen, en dat deze nalatigheid alleen daaraan moet worden toegeschreven, dat de belanghebbenden onkundig zijn, op hoedanige wijze zij hun ontslag moeten aanvragen,

Heeft goedgevonden, bij deze ter kennis van de belanghebbende Schutters in deze Provincie te brengen: dat iedereen, die den ouderdom van 34 jaren heeft volbragt, in gevolge de wet op de Schutterijen, geregtigd is, om zijn ontslag uit de dienst aan te vragen; dat hij, die daarvan gebruik wil maken, zijn verzoek om ontslag slechts in *korte bewoordingen*, en op *ongezegeld* papier, met aanduiding van zijne woonplaats en van het korps, waarbij hij dient, *franko* behoeft in te zenden, hetzij aan Heeren GEDEPUTEERDE STATEN, of aan den GOUVERNEUR DEZER PROVINCIE; — dat daarbij moet worden overgelegd zijn geboorte- of doop-extract, hetwelk *ten behoeve der Schutterij* kosteloos kan worden verkregen, en dat bij gevolg de belanghebbenden, wanneer zij slechts kunnen schrijven, zelven hun verzoek kunnen opmaken en indienen, zonder van de tusschenkomst van andere personen gebruik te moeten maken en deswege kosten te moeten aanwenden.

GRONINGEN den 19 October 1837.

De Gouverneur voornoemd:
RENGERS.

De met onbepaald verlof zijnde Schutters SPEELMAN (PIETER HARMS), behoorende tot het 1ste Bataljon der 1ste Afdeeling, en GREVEN (FELTE KASPER VAN), behoorende tot het 2de Bataljon der 2de Afdeeling Mobiele Groningsche Schutterij, worden bij deze opgeroepen, om zich ten spoedigste ter Secretarij der Stad *Groningen* te vervoegen, ten einde aldaar een voor hen belangrijk berigt te ontvangen.

GRONINGEN den 23 Octorber.

Door Zijne Majesteit zijn benoemd:

Tot leden van het kollegie van regenten over het huis van arrest te Appingedam: de heeren mr. *Sijnco Reijnders*, burgemeester der gemeente, als vice-president; mr. *P. G. Sevenstern*, officier van justitie bij de regtbank van eersten aanleg; *H. J. Bebingh*, secretaris van het gemeente-bestuur; mr. *T. R. Mees*, lid der Provinciale Staten van Groningen en procureur te Appingedam; mr. *J. C. Wichers*, regter ter instructie bij de regtbank van eersten aanleg aldaar; *J. Q. Cleveringa*, secretaris van het Zijlvest der drie Delfzijlen, en *J. W. Vinke*, koopman te Appingedam.

Tot leden van het kollegie van regenten over het huis van correctie te Winschoten: de heeren mr. *H. J. Engelkens*, burgemeester aldaar, als vice-president; mr. *W. Wichers*, president der regtbank van eersten aanleg aldaar; jhr. mr. *H. L. Wichers*, officier van justitie bij gemelde regtbank; mr. *T. Cannegieter*, regter in dezelve; *R. T. de Cock*, ontvanger der registratie te Winschoten; *A. Busscher*, apotheker aldaar, en *S. Stheeman*, koopman aldaar.

Betreffende het ongeluk, Zr. Ms. stoomboot *Willem I* in de Oostindiën overgekomen, leest men nader in een berigt:

» Zr. Ms. stoomschip *Willem I*, gekommandeerd door luitenant *Lamleth*, den 2 April van Soerabaija naar de Moluksche eilanden vertrokken, is, volgens brief van Batavia, van den 26 Junij, na tot den 5 Mei op de hoogte van Goenong Apie eene voorspoedige reis gehad te hebben, dien nacht op het koraalrif van de Luci Para-eilanden, 36 mijlen bezuiden Amboïna, gestrand. De geheele equipage en al de passagiers, waaronder Z. Exc. de gouverneur der Moluksche eilanden, de kolonel *de Stuers*, met echtgenoote en vier kinderen, benevens 70 militairen, enz., te zamen ten getale van 140 zielen, hadden zich, na te vergeefs alle moeite aangewend te hebben om het schip weder af te brengen, op hetzelve geheel kale koraalrif gered, terwijl men niets dan eenige weinige proviand en slechts zeer weinig water uit het wrak had kunnen bergen. Na eenige hutten te hebben opgezet, had men den 7den eene sloep naar Amboïna gezonden, welke, niet tegen den wind kunnende opwerken, terug gekomen was, waarop men den 9den andermaal eene sloep naar Timor Delhi of naar Java had doen vertrekken, waarvan den 24sten nog niets vernomen geworden was, als wanneer reeds één der schipbreukelingen uit gebrek aan drinkwater, was overleden, doch al de overigen, zoowel militairen als zeelieden, zich hoogst bedaard en lofwaardig gedroegen, en men alstoen besloot, eene laatste poging aan te wenden, om hulp te erlangen, door de laatst overgeblevene sloep af te zenden, bemand met den tweeden stuurman *Kast*, den bootsman *Veerman* en vier Javanen, met een schriftelijk verzoek van genoemden gouverneur om twee vaartuigen met proviand en een' doctor; welke manschappen met de meeste stoutmoedigheid deze gewaagde onderneming volbragten, en, na eene voorspoedige reis van zes dagen, den 30sten te Amboïna aankwamen. Reeds den volgenden dag werd de gouvernements schooner *Nautilus* tot hulp uitgezonden, welke echter door storm genoodzaakt was terug te keeren, doch den 4 Junij den togt hervatte, vergezeld van de Nederlandsche koloniale brik *Erich*. Tot den 9 Junij had men te Amboïna nog niets aangaande deze beide vaartuigen vernomen; men hoopte echter, dat dezelve genoegzaam tijdig bij het wrak zouden zijn aangekomen, uit hoofde men op het rif niet met grond konde verwachten, dat de laatstgenoemde sloep in zes dagen Amboïna zoude kunnen bereikt hebben, en dien ten gevolge het voornemen, om, volgens het rapport van genoemden tweeden stuurman, bij den hoogsten nood en het uitblijven van alle hulp, het rif op een van de overblijfselen van het wrak zamengesteld vlot te verlaten en zich op goed geluk te doen wegdrijven, bij de aankomst derzelven nog niet zoude zijn ten uitvoer gebragt. Ook van Soerabaija waren dadelijk vaartuigen tot hulp vertrokken."

HAARLEM den 17 October. De kerkeraad der Walsche gemeente heeft, ter vervulling van de vacature, veroorzaakt door het emeritaat van Ds. *L. F. Serrurier*, het volgende *drietal* van predikanten gemaakt, om daaruit eerstdaags een beroep te doen: DD. *J. H. de Dompierre de Chaufepié*, te Leeuwarden; *E. A. Zublic*, te Nijmegen; *J. A. van Hamel*, te Middelburg.

Mengelwerk.

Aan den Redacteur der Groninger Courant.

WELEDEL HEER!

UEd. hartelijk dank zeggende voor Uwe bereidvaardige opneming van mijn stukje over het *luiden der Klokken* in Uwe Courant no. 84 van dit jaar, neem ik tevens de vrijheid, daar er eene kleine uitlating heeft plaats gehad, U te verzoeken, de kopij nog eens na te zien en achter: » eene ligte hoofdpijn in eene gevaarlijke *manie* kan overgaan," in Uwe Courant van morgen in te voegen, 't geen in de kopij gevonden wordt, hetwelk des te noodzakelijker is, omdat velen alleen het meer of minder geraas, 't welk de klokken veroorzaken, als den maatstaf van gevaar en nadeel beschouwen, 't welk evenwel het geval niet is, daar de indruk, dien het hooren der klok bij zieken maakt, meer algemeen nadeelig werkt; ook is de Regering bij het afschaffen van het klokkengelui hiervan en niet zoo zeer van het geraasmakende uitgegaan. — In plaats van verliehting, leze men verligting. — Ik neem deze gelegenheid waar, hen, die mij voor den steller van het stuk: *Vrijheid der Drukpers* houden, te informeren, dat zij zich hierin vergissen, zoo als U, Mijnheer! bekend is.

Ik heb de eer mij met hoogachting te noemen

WelEdel Heer!

HOOGEZAND
den 23 October 1837.

UEds. Dienaar:
B. EEKMA, *Med. Doct.*

Op het verzoek van den Heer EEKMA herhalen wij hier dat gedeelte van zijn stukje, waarvan het met *curcijve letters* gedrukte gedeelte in de vorige Courant uitgelaten was:

» Maar is het geraas, 't welk eene klok veroorzaakt, niet veel erger? *eensdeels*, omdat dezelve dit geluid veel verder verspreidt, dit veel aanhoudender is, op gezette tijden terug komt, zoodat het stellig onmogelijk is, dat eene eenigzins bedenkelijke hoofdziekte bij dit geraas kan genezen, en eene ligte hoofdpijn zeer ligt in eene gevaarlijke *manie* kan overgaan; *anderdeels, omdat ieder zieke, bij het hooren luiden der klok, aan dood en eeuwigheid denkt, en dat deze denkbeelden bij iedere ziekte zeer nadeelig zijn, behoeft geen bewijs;* van dit punt trouwens is de Hooge Regering ook uitgegaan bij het afschaffen van het klokken-gelui.

IEDERE ZAAK HEEFT TWEE HANDVATSELS.

Iedere zaak heeft twee handvatsels, dacht ik bij het lezen van het stuk, door Dr. EEKMA in de vorige *Groninger Courant* geplaatst.

Op het Hoogezand schijnt bij verschillende gelegenheden de klok geluid te worden; en de Heer EEKMA brengt waarlijk geene ongegronde bedenkingen in tegen dat luiden, vooral als teeken van rouw; in Groningen had men sedert 1826 bijna geene klokken hooren luiden, en verscheidene menschen uitten hier in de afgeloopene week den wensch, dat er althans des Zaturdags avonds en des Zondags vóór het begin van de Godsdienst ook hier weder mogt geluid worden; op den eersten dag, om den Christenen op eene plegtige wijze te herinneren, dat den volgenden dag de dag des Heeren zoude gevierd worden; op den Zondag, om hen als uit te noodigen tot het opgaan naar het Huis des Gebeds; terwijl men de zwarigheid, dat bij de onderscheidene Christelijke gezindheden de Godsdienstoefeningen op onderscheidene uren beginnen, meende weg te kunnen nemen óf daardoor, dat men begreep, dat er ligtelijk eene schikking zoude te treffen zijn, dat althans bij alle Protestantsche gezindheden op hetzelfde uur de Godsdienst begon, en dat voor dezen de groote klok geluid wierd, terwijl voor de Roomsch-Katholijken de Broerklok konde geluid worden telkens als in de Broerkerk Godsdienst werd gehouden; óf dat er voor alle Christelijke gezindheden des morgens te 8 uren geluid wierd.

Zonderling althans is het, dat, zoo ver men weet, in alle Steden en Dorpen van ons Vaderland thans weder de klokken worden geluid, om des Zaturdags avonds den volgenden dag als een' bijzonder heiligen dag aan te kondigen, en dat datzelfde ook geschiedt daags vóór ieder der Hooge Christenfeesten en op den Zondag zelven, telkens als er openbare Godsdienst zal gehouden worden; en dat alleen hier te Groningen dit gebruik, na de gezegende omwenteling van 1813, niet weder is ingevoerd, daar het in allen gevalle toch wel waarheid zal zijn, wat EWALD ergens zegt: » Wanneer des Zondags de klokken beginnen » te luiden, is het alsof eene stem van den hemel naar de kerk riep! Die » klank heeft iets zoo godsdienstigs, heiligs en te gelijk nogtans iets zoo menschelijks, zoo gemeenzaams! Het is een regte feesttoon, een voorloopig ge- » bed tot God, zonder woorden, dat Hij de Godsdienst der Christenen in de » kerk wille zegenen. Niets spreekt zoo tot het hart, en bepaalt zoo tot aan- » dacht, tot een stil gebed, dan wanneer men op Zondag morgen langs het » veld gaat, en in verscheidene Dorpen de klokken hoort luiden. Dan is het, » alsof ons van alle kanten wierd toegeroepen: Bidt toch tot God, wij zullen » ook bidden." (J. L. EWALD, *Godsdienstig Handboekje*, bladz. 3.)

Vlugtige Opmerkingen bij het lezen van het Mengelwerk in de Groninger Courant van den 20 October 1837, over het luiden der klokken in de verschillende Gemeenten van Nederland, gedurende acht *achtereenvolgende dagen.*

Vóór ik mijne opmerkingen mededeele, zij het mij vergund, deze aanmerking op den voorgrond te plaatsen: dat zij de strekking niet hebben, om genoemd Mengelwerk te berispen, maar slechts eenige wenken te geven, dat het ons Nederlanders betaamt, alles aan te wenden, om het leed van onzen waardigen Vorst te verzachten.

Het is waar, dat ik, benevens mijne volwassene huisgenooten, Zondag, den 15 dezer, eenigzins schrikten op het hooren van het luiden der klokken; mij echter voor de deur spoedende, hoorde ik, dat zulks noch het teeken van brand, noch het sein van watersnood was, maar de strekking had, om de ingezetenen bekend te maken met de zoo droevige mare, dat onze brave, onze zoo zeer geliefde Vorstin ontslapen was. Oogenblikkelijk hield ik mij met mijne huisgenooten bezig over de menigvuldige deugden en groote verdiensten van de ontslapene. Met genoegen hoorde ik in het hartroerend gebed van eenen leeraar, dien morgen in de kerk, dat de armen van Nederland, van welke godsdienst ook, weenen mogten over het verlies van Haar, welke zoo dikwijls en zoo toereikend, ook in stilte, in de behoeften van hen voorzag; dat *zij* niet meer was, die zulk eene moederlijke zorg had gedragen voor hulpbehoevende kraamvrouwen en derzelver zuigelingen, enz., enz.

Toen ik daarop Vrijdag, den 20 dezer, de Courant inziende, las, dat het luiden der klokken eene ongelukkige keus der Hooge Regering werd genoemd, verwonderde ik mij hierover niet weinig, denkende, welk middel zoude er kunnen bedacht worden, dat spoediger en zekerder deze droevige tijding bekend maakte? welk middel zoude er zijn, dat meer overeenstemt met den aard der zaak — welk middel, dat meer geschikt is, om zulks aan *allen* bekend te maken?

Ik vond echter bij verdere lezing één middel in het stuk zelf, n.l.: eene plegtige godsdienstviering op den dag der begravenis. Voorzeker ware zulks een middel, dat sterker werkte en dieper indruk gaf op het gemoed, doch ook tevens een minder geschikt middel, om deze droevige tijding aan *allen* bekend te maken; alsmede een middel, dat nadeelig werken moest op het anders reeds sober loon van den handwerksman, die mogelijk op zulk eenen dag niet werken durfde, of aan wien, en dit is waarschijnlijker, geene gelegenheid tot werken werd gegeven.

Ik noemde het een minder geschikt middel, om het aan *allen* bekend te maken, omdat niet alle menschen, bij zulke gelegenheden, evenmin als des Zondags, naar de kerk gaan; ja, het lijdt zelfs geen twijfel, of vele menschen, vooral in groote en talrijk bevolkte steden, zouden niet eens gewaar worden, dat er kerk, evenmin als *waarom* er kerk was.

Het luiden der klokken, ofschoon ook tot andere einden gebruikt, kan echter, zoo aangewend als de Hooge Regering zulks wil, zeer wel dienen, om zulke slagen voor Nederland in het algemeen, en voor onzen eerbiedwaardigen Koning in het bijzonder, bekend te maken. Om het daartoe dienstbaar te maken, behoeft een gemeentebestuur slechts andere tijden van den dag te nemen, als welke gebruikt worden tot het bekend maken, dat er kerk zijn zal, of tot het houden van cathegesatiën, enz., enz., of door iets langer of korter te luiden; terwijl het drie- of meermalen luiden der klok ten minste het denkbeeld van brand voorkomt.

Door te vooronderstellen, dat met het luiden der klokken onmiddellijk verbonden is dat men nog zijdelings bijgeloof voedt, is dwaas; vooral van eenen Nederlander, die weet, dat bij zulk eene verlichte natie ongeloof gebaat en bijgeloof slechts in schijn geduld wordt. Ook wordt immers nu, noch op andere dagen evenmin, niet geluid met zulke oogmerken, als waarom de ouden de klokken aansloegen.

Dat het luiden der klokken nadeelig werkt op het gestel van eenen zieke, dit heeft de ervaring geleerd; doch dat juist in den loop dezer week daardoor zulk een zieke zoude verergeren, ja zelfs niet een of ander aan de gevolgen daarvan zoude sterven, zoude dat niet zeer toevallig, ja hoogst onwaarschijnlijk zijn? En zoude ook niet in zulk eene plaats, waar men voor zulk een onheil vrees koesterde, maatregelen genomen kunnen worden, om het luiden der klokken voor te komen? Dit lijdt zelfs geen twijfel; vooral dan niet, wanneer zulks ter ooren kwam van onzen zachtmoedigen en medelijdenden Vorst, dien het welzijn en de gezondheid der natie zoo zeer ter harte gaan. (Zie reeds genoemde Courant.) Dat de vrouw van den onderwijzer BEINS (mogelijk in ijlhoofdigheid) in het denkbeeld verkeert, dat de geheele wereld dood is, en dat hare kinderen reeds begraven zijn, is voorzeker ongelukkig; vooral wanneer zij zoo ziek is, dat zij, hare kinderen ziende, nog in dit denkbeeld blijft verkeeren; doch dan moet men toch ook voor vast stellen, dat zij, schoon er niet geluid wierd, zulks evenwel blijft beweren. Wij prijzen daarom de Hooge Regering, die zoo gaarne haren diepen rouw wil betoonen, en zoo gelukkig geslaagd is in de keus, waardoor zij dit doet.

W.

AANKOMST EN VERTREK VAN SCHEPEN.

Binnengekomen te Amsterdam, den 19 Oct., D. D. de Jong, *Wilhelmina Hendrika*, van Hull. — Te Harlingen, den 18 Oct., D. K. de Groot, *de Houthandel*, en den 19den, G. H. Smit, *Jan Freerk*, beide van Christiansand, - K. D. de Groot, *de Vr. Antje*, van Noorwegen. — Te Texel, den 20 Oct., R. H. Nagel, *Jahanna Gebiena*, van Oleron. - G. E. Hoveling, *het Aventuur*, van Dantzig, - den 21sten, R. R. de Jonge, *Frauke Knelsina*, van Cardif, - B. A. Visser, *Gezina*, van Sunderland. — In het Vlie, den 17 Oct., G. G. Boon, *Alida Giezen*, van Koningsbergen, - W. H. Kraan, *Helena*, van Arendahl, - den 18den, D. K. de Groot, *Houthandel*, G. H. Smit, *Jan Fredrik*, en G. G. Smit, *Jantina*, alle drie van Christiaansand, - den 19den, K. D. de Groot, *vr. Antje*, van Christiaansand, - den 20sten, A. A. Doewes, *Roelfina*, van Koningsbergen. — Te Terschelling, den 13 Oct., R. R. Tunteler, *de vr. Geertruida*, van Petersburg, - B. J. de Boer, *de Vriendschap*, van Oudsoen, - J. O. Stuit, *Groot Lankum*, R. F. Taay, *Gesina*, K. J. Klasen, *de Vriendschap*, H. A. Fokken, *de Harmonie*, en G. A. Nieveen, *de goede Verwachting*, alle vijf van Drammen, - T. K. Mulder, *Margaretha*, van Droback. — Te Brielle, den 17 Oct., B. R. Berg, *de vr. Margaretha*, van Aberdon, - den 18den, G. Pijbes, *Elisabeth*, van St. Davids. — Te Batavia, den 3 Julij, J. H. Hazewinkel, *de Broedertrouw*, van Dordrecht. — Te Havre, den 13 October, H. Pothoff, *Elisabeth*, van Stettin. — Te Hamburg, den 12 Oct., G. G. Venema, *Alberdina*, van Rotterdam, - den 14den, R. J. de Jong, *Bougina*, van Rotterdam. — Te Tonningen, den 10 Oct., R. P. Dik, *Agatha*, van Demmin n. Amsterdam, - W. J. Mulder, *Susanna*, van Memel n. Amsterdam, - J. A. de Boer, *Petronella*, van Delfzijl n. de Oostzee, - W. L. Veen, *de Harmonie*, van Rotterdam n. Koningsbergen, - den 11den, J. D. de Vries, *de Vr. Jantje*, van Hamburg n. Straalsund, - H. T. Leuning, *Hendrika*, van Straalsund n. Amsterdam. — Te Warnemunde, den 5 Oct., K. J. Scholtens, *Europa*, van Hamburg. — Te Leer, den 5 Oct., H. J. Mulder, *Margaretha*, van Amsterdam. — Te Rendsburg, den 12 Oct., L. W. de Vries, *de vr. Jantje*, van Hamburg n. Straalsund, - H. J. Schoemaker, *Alberdina*, van Rostok n. Fisherrow, - den 13den, R. A. van Laten, *de vr. Catharina*, van Koningsbergen n. Amsterdam, - S. Harkes, *Anna Elisabeth*, van Dantzig n. Amsterdam, - den 14den, K. J. Scholtens, *Europa*, van Rostok n. Amsterdam, - K. A. de Boer, *Frans Wilkens*, van Dantzig n. Holland, - J. G. Dreijer, *de vr. Helena*, van Elbing n. Lynn, - den 15den, H. R. Duit, *Pieterdina*, van Edam n. de Oostzee, - M. J. Klasen, *Maria Anna*, van Hamburg n. Riga, - H. Dreijer, *Anna Maria*, van Callundborg n. Amsterdam. — Te Wismar, den 5 Oct., J. G. Das, *Jantina*, van Hamburg. — Te Swinemunde, den 12 Oct., H. K. Rentes, *Alida en Lucas*, van Rotterdam, - M. Wijbes, *de Vriendschap*, van Amsterdam. — Te Dantzig, den 8 Oct., L. B. Flonk, *de jonge Flonk*, van Hamburg. — Te Pillau, den 12 Oct., O. J. Kuiper, *de vr. Jantina*, van Amsterdam. — Te Bolderaa, den 6 Oct., H. H. Pot, *Elisabeth*, van Elseneur, - den 7den, J. K. de Boer, *de juffr. Maria*, van Rotterdam. — Te Calais, den 13 Oct., kapit. Grimminga, *vr. Jacoba*, van Riga. — Bij Dover, den 14 Oct., kapit. Kortrijk, *Generaal Baron van Geen*, van Amst. naar Batavia. — Te Cardif, den 14 Oct., J. J. Zelling, *Alida Giezen*, van Dordrecht.

Zeilklaar te Liverpool, den 12 Oct., B. P. Kolk, *Jantina Petronella*, naar Rotterdam, - F. H. Eddes, *Concordia*, naar Dordrecht. — Te Cardiff, den 11 Oct., K. H. Plukker, *Martha Alida*, naar Amsterdam, - den 14den, B. H. Kuiper, *Webbina*, naar Dordrecht.

Vertrokken van Harlingen, den 16 Oct., H. A. Brouwer, *Egbertus*, naar Osterrusoer, - den 18den, S. P. de Jong, *de Eendragt*, naar Hamburg. — Uit het Vlie, den 17 Oct., G. O. Sap, *Margaretha Everdina*, op avontuur, - den 18den, P. E. Mooi, *de Hoop*, naar Koningsbergen, - G. S. Brouwer, *Egbertus*, naar Osterrusoer, - N. Wilkens, *de vr. Anna*, naar Hamburg, - B. J. Goossens, *de vr. Lammegina*, op avontuur. — Van Pillau, den 10 Oct., J. J. Buiten, *de jonge Barend*, naar Dordrecht, - H. G. Lever, *Catharina*, naar Amsterdam, - K. J. Pronk, *Roelina*, en H. J. Hazewinkel, *Arendina Harmina*, beide naar Holland. — Van Royan, den 10 Oct., T. M. Gnodde, *Lisette Carolina*, naar Amsterdam. — Van St. Martin (Eil. Rhé), den 9 Oct., W. J. Zelling, *Helena Jacoba*, en W. Gialtz, *Tiessina*, beide naar Dordrecht. — Van Rouaan, den 14 Oct., H. E. Boll, *Hendrika*, naar Amsterdam, - P. T. Swiers, *de vr. Alida*, naar Rostock. — Van Liverpool, den 12 Oct., D. T. Doornbos, *Alida*, en D. G. Schuur, *Agatha*, beide naar Rotterdam, - A. H. Breeland, *Hendrika Arentina*, naar Dordrecht. — Van Krageroe, den 26 Sept., B. H. Dekker, *de Vriendschap*, naar Groningen. — Van Cardif, den 11 Oct., kapit. van Duinen, *Eensgezindheid*, naar Amsterdam.

Volgens brief van den kapitein J. H. Brandt, van den 10 October, was het barkschip *de Provincie Groningen* destijds op de hoogte van Wigt, en voldeed het schip in zeilen en sturen zeer goed.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN, WELKE DE SOND GEPASSEERD ZIJN.

Den 11 Oct.	J. K. Wijkmeijer, de jonge Margaretha (Pekel-a), van Arensburg n. de Maas.
	S. C. Visser, Anna Sophia (Delfzijl), van Koningsbergen naar Amsterdam.
	A. Hazewinkel, jonge Cornelius (Veendam), van Koningsbergen n. Zaandam.
	T. W. Stuit, Vriesland (Harlingen), van Riga naar Zaandam.
	G. H. Haverbult, Eendragt (Groningen), van Dantzig naar Groningen.
	H. G. Patje, Sara (Groningen), van Koningsbergen naar Amsterdam.
Den 12 Oct.	G. G. Boon, Alida Giezen (Veendam), van Koningsbergen naar de Zaan.
Den 13 Oct.	L. P. de Vrede, Prudentia (Veendam), van Amsterdam n. de Oostzee.
	H. H. Duintjer, Catharina Frederika (Veendam), van Amsterdam n. Dantzig.
	A. T. Steffens, de Vrouw Margaretha (Amsterdam), van Amsterdam n. Riga.
	H. G. Greven, Drie Vrienden (Hoogezand), van Bordeaux naar Riga.
Den 17 Oct.	T. J. Reus, Adriana Jacoba (Amsterdam), van Riga naar Amsterdam.
	H. J. Tiddens, Vriendschap (Groningen), van Riga naar Groningen.
	G. A. Jonkhoff, Vrouw Jantje (Groningen), van Riga naar Duinkerken.
	J. H. de Weerd, Pieter (Harlingen), van Riga naar Amsterdam.

Volgende Nederlandsche Schepen zijn wegens tegenwind uit zee terug gekeerd, en liggen hier ter reede:

Jonge Cornelis, A. Hazewinkel; jonge Margaretha, J. K. Wijkmeijer; Eendragt, G. H. Haverbult, en Sarah, H. G. Botje.

Windsgesteldheid. Den 9 October N.W., Z., N.W.; den 10den N., Z.W., W.; den 11den Z.W; den 12den W.Z.W., N.W.; den 13den N.O., N.W.; den 14den N., N.O.; den 15den W.N.W., N.W., N.N.W.; den 16den N., Z.W., N.W.; den 17den W.N.W.

ELSENEUR den 17 October 1837.

KORT BERIGT WEGENS DE LAATST GEHOUDENE VERGADERING VAN HET *DEPARTEMENT GRONINGEN* DER *Nederlandsche Maatschappij ter bevordering der Nijverheid.*

De op den 16 October 1837, des namiddags te 3 uren, in het Provinciehuis te Groningen gehoudene Vergadering van het Departement *Groningen* der Nederlandsche Maatschappij ter bevordering der Nijverheid eenige belangrijke uitkomsten ter ondersteuning en aanmoediging van de Nijverheid in deze Stad en dit Gewest opgeleverd hebbende, zoo meenden wij vrijheid te hebben, om een paar punten, hiertoe betrekkelijk, aan het daarin belangstellend Publiek mede te deelen.

Onder de door de Vergadering ontvangene berigten behoort, behalve dat over de aanwinst weder van eenige leden sedert de vorige Vergadering, in de eerste plaats genoemd te worden het van den Algemeenen Secretaris dezer Maatschappij, te Haarlem, ontvangen berigt, dat door de Hoofddirectie ter beschikking van dit Departement gesteld was eene som van *f* 240, om alhier te strekken ter ondersteuning van het *Volks-onderwijs* in de Wis- en Natuurkundige Wetenschappen, toegepast op de onderscheidene takken van Nijverheid. Dit berigt met dankzegging aangenomen zijnde, wordt besloten, daarvan tot ondersteuning en uitbreiding van *twee* hier ter stede voor zoodanig Onderwijs bestaande inrigtingen onmiddellijk gebruik te maken, en eene Kommissie te benoemen, om van dit gebruik later aan het Departement verslag in te leveren.

Voorts wordt het bij het Departement bestaande plan tot het houden eener *Tentoonstelling van Voortbrengselen der Nijverheid, zoo van deze Stad als van dit Gewest*, in 1838, nader vastgesteld in de maand *Mei* van dat jaar, en eene Kommissie benoemd, om alles daartoe betrekkelijk te regelen en in orde te brengen.

Aan het Departement wordt verder mededeeling gedaan van eenige bij het Bestuur ingekomene nieuwe werktuigen en voorstellen, tot verbetering van enkele takken van Nijverheid; onder anderen een voorstel, om, in de nabijheid der Stad Groningen, eene inrigting daar te stellen, ten einde het door de landlieden gekweekte *Vlas*, voor welks verdere bearbeiding hun de noodige arbeiders ontbreken, hier te rooten, te braken en verder in het groot fabrijkmatig te behandelen; al hetwelk echter, voor eene nadere mededeeling nog niet tot genoegzame rijpheid gekomen zijnde, hier moet worden voorbijgegaan: even als ook andere voorstellen, conceptprijsvragen en mededeelingen in de Vergadering gedaan, waaromtrent men de handelingen zelve van het Departement, of der Maatschappij in het algemeen, door geen openbaar berigt meent te mogen vooruit loopen.

*** GENOOTSCHAP *ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*

OPENLIJKE VERGADERING. VEREENIGINGSFEEST.

WOENSDAG, den 25 October. Redevoering met Proeven door Prof. S. STRATINGH, Ez. — Bijdragen van Prof. A. A. SEBASTIAN, in plaats van Prof. P. VAN LIMBURG BROUWER.

LEDEN, welke abusivelijk geene Bewijzen van Toegang mogten hebben ontvangen, alsmede BUITENLEDEN en VREEMDELINGEN kunnen dezelve bekomen bij den Directeur-Penningmeester, Dr. G. A. STRATINGH, op den dag der Vergadering, des middags tusschen 12 en 1 uur; Vreemdelingen echter alleen tegen betaling van 50 Cents.

KOMMISSARISSEN over de SPIJSUITDEELING aan BEHOEFTIGEN te *Groningen* verwittigen de Belanghebbenden, dat hunne REKENING en VERANTWOORDING van het VERRIGTE, gedurende den LAATSTEN WINTER, van den 20 October 1837, gedurende ACHT DAGEN, ter NAZIENING ligt bij de Wedw. KUILENBERG, aan de Groote Markt.

Namens Kommissarissen: MUNNIKS.

TOONEELSOCIETEIT.

IN DEN SCHOUWBURG: *UTILE ET DULCE*,

Zaturdag, den 28 October: HET PUNTDICHT, Tooneelspel. Daarna: DE JONGE DRIFTIGE VROUW, Blijspel.

BELANGRIJKE OUDE SCHILDERSTUKKEN.

De ondergeteekende, sedert meer dan dertig jaren de Teeken- en Schilderkunst beoefend, doch buiten deze Provincie, zijn geboortegrond, de meeste kundigheden in dezelve verworven hebbende, heeft zich voornamelijk toegelegd, om de door hem sedert jaren aangekochte Schilderijen en Meesterstukken der beroemdste oude Schilders (welke gedurende eene reeks van verloopene tijden door onkunde veelal verkeerd behandeld en nog heden tot jammer der Kunst dikwijls onherstelbaar bedorven worden) wederom door bewerking in den vorigen staat, zoo als zij door des Meesters hand gewrocht waren, te herstellen. Dit een en ander heeft hem vele opofferingen gekost, ten einde met weinige middelen eenen eerlijken handel in Kunstwerken te drijven ter onderhouding van zijn Huisgezin. Wegens de gedurige aanzoeken, om zijne kleine verzameling (in vergelijking van bekende keurige Kunstkabinetten) te bezigtigen, is hij van voornemen, om het Kunstminnend Publiek in de gelegenheid te stellen, gedurende acht dagen, beginnende op MORGEN, WOENSDAG, den 25 dezer, des voormiddags van half elf tot een uur voor 25 Cents en des namiddags van half drie tot vijf uren voor 50 Cents per Persoon, ZIJNE SCHILDERSTUKKEN TE BEZIEN; waarvan de helft der opbrengst, na aftrek van de noodzakelijk aangewende Uitgaven, ten voordeele der algemeene Armen hier ter Stede zal komen, ten welken einde eene geslotene en verzegelde Bus voorhanden zal zijn, waarin dadelijk de ontvangst zal gestort worden. Daar het echter voor Liefhebbers en Kenners der Kunst noodeloos zoude zijn, om ook een groot getal middelbare en mindere Stukken ten toon te stellen, zoo zal slechts een bepaald getal van 60 a 70 Meesterstukken, en zooveel als de situatie van het lokaal toelaat, ter beschouwing voorhanden zijn; terwijl deze uitnoodiging hoofdzakelijk geschiedt voor twee door weinigen nog bij mij gezien zijnde Kunstvoorwerpen van oude Nederlandsche allerberoemdste Meesters in hun vak, van welke rijke en grootsche voorstellingen geene wedergaden bij eenigen Eigenaar bekend zijn, en waarvan eene naauwkeurige omschrijving in dezen te lang zoude worden, en de taal toch nog te zwak zoude blijven, om deze schoone tafereelen der Schilderkunst, die zoo heerlijk en naar waarheid zijn uitgedrukt, naar waarde te schetsen. Nog eene reden te meer voor deze Tentoonstelling is, dat reeds sedert eenigen tijd onderscheidene aanzoeken tot verkoop dezer nog niet algemeen gekende en voortreffelijke Kunststukken zijn gedaan; zijnde tevens het voornemen, om dezelve ook buiten deze Provincie te laten bezigtigen.

De Kweekelingen der Teekenakademie MINERVA hebben de drie eerste dagen vrijen toegang, des voormiddags van *tien* tot *twaalf* uren, mits zij van een schriftelijk bewijs der Directie zijn voorzien.

De Kweekelingen van het Instituut voor Doofstommen hebben de drie eerste dagen vrijen toegang des namiddags van *een* tot *drie* uren, onder geleide der Heeren GUYOT, of iemand door hen daartoe gekozen.

A. HAVERKAMP M_{H},
in de Jacobijnerstraat, letter 5. no. 48.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Mijne geliefde Echtgenoote REINIERA SISSINGH is gisteren verlost van een MEISJE, dat echter kort vóór de geboorte reeds was gestorven.

APPINGEDAM den 18 October 1837. — *Mr.* J. POTTER VAN LOON.

Eenige kennisgeving.

*** GRONINGEN den 19 October 1837. Heden verloste van eenen ZOON JACOBA DIEPHUIS, Echtgenoote van

H. KEIZER.

*** GRONINGEN den 22 October 1837. Heden is van eene DOCHTER bevallen Vrouwe J. J. VAN GENNEP, geb. TER HUIZEN.

*** Heden beviel mijne geliefde Echtgenoote J. M. PICHLER zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER.

A. T. BRENTANO,
Koopman, in de Oosterstraat.

GRONINGEN den 23 October 1837.

*** Heden verloste mijne Echtgenoote van eenen ZOON.

GRONINGEN den 22 October 1837. — H. POTHOFF, Jz.

*** GRONINGEN den 23 October 1837. Heden nacht beviel, zeer voorspoedig, van eene DOCHTER Vrouwe C. VAN IDDEKINGE, geliefde Echtgenoot van

Mr. I. WOLDRINGH.

*** Heden morgen omstreeks vijf uren beviel gelukkig van eene welgeschapene DOCHTER F. L. VAN CLOOSTER, geliefde Echtgenoote van

WINSUM den 22 October 1837. — H. W. WIERDA.

Algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** Getrouwd:

D. J. COOPS BUSGERS,
Med. et Art. Obst. Doctor,
en
M. S. M. H. VAN MARLE.

GRONINGEN den 20 October 1837.

*** Den 17 October 1837 is op den Huize *Ekenstein*, in den ouderdom van bijkans vijfenveertig jaren, overleden de Hoog WelGeboren Vrouwe CATHARINA ALBERDA VAN EKENSTEIN, geboren DE WENDT, hartelijk geliefde Echtgenoote van Jonkheer WILLEM ALBERDA VAN EKENSTEIN.

*** Heden trof mij wederom een gevoelige slag, door het overlijden van mijn eenigst Zoontje JOHANNES, over welks geboorte ik mij ruim elf maanden mogt verheugen.

GRONINGEN den 21 October 1837. — A. DE HAAN.

*** Mijne waarde Echtgenoote AGNES CORNELISSE overleed heden middag, tot droefheid van mij en mijnen eenigen Zoon, na eene genoegelijke echtvereeniging van circa 30 jaren, in den ouderdom van 63 jaren en 8 weken; voorzien zijnde van de H. Sakramenten van onze Moeder de H. Kerk.

Uiterlijke teekens van rouw zullen er niet gedragen worden.

GRONINGEN den 19 October 1837. — E. FOLKERS EN ZOON, *Kopergieters.*

VERVOLG VAN DE AUCTIE van Prof. A. YPEIJ

op HEDEN en volgende dagen, des namiddags te half drie en des avonds te half zes, in het Concerthuis, in de Poelestraat, te *Groningen*.

*** Bij A. KLOOTS, te *'s Gravenhage*, wordt uitgegeven, en is mede te bekomen bij L. VAN BAKKENES, te *Amsterdam*, R. J. SCHIERBEEK, JR., te *Groningen*, en verder alom:

I. UITBOEZEMING BIJ HET OVERLIJDEN VAN H. M. DE KONINGIN DER NEDERLANDEN, door *P. J. ANDRIESSEN*. Prijs 25 Cents. *Ten voordeele der Armen.*

RUSLAND.

ODESSA den 29 September.

Al de hooge personaadjes, die het kamp bij Wosnezensk hebben bijgewoond, zijn van hier vertrokken. De Keizer, de Keizerin, de Grootvorst *Alexander*, de Grootvorstin *Maria* en de Aartshertog van Oostenrijk zijn den 24sten met eene stoomboot naar Sebastopol vertrokken. Op de Zwarte Zee ontmoette men de Russische vloot, die evolutiën voor den Keizer verrigtte. — De Prinsen *August van Pruissen* en *Max. van Leuchtenberg* zijn den 24sten met de stoomboot *Keizer Nikolaas* naar Konstantinopel gereisd, alwaar zij, na eene zeer stormachtige vaart, den 25sten zijn aangekomen. Er waren 58 passagiers op die boot, waarbij de Oostenrijksche veldmaarschalk *van Hammerstein* en vele andere opperofficieren.

— De Koninklijke Nederlandsche Staatsraad *van 's Gravenweert*, een in zijn vaderland bekende philoloog (oudheidkundige), bevindt zich alhier op eene reis naar het Oosten, alwaar hij, onder anderen, de ruïnen van Troije zal bezoeken.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

BERLIJN den 16 October.

De heden met den telegraaf hier ontvangene tijding van het overlijden van Neêrlands Koningin heeft eene des te grievender indruk te weeg gebragt, daar de ontslapene die zuster van onzen Monarch was, welke hij altijd de meeste liefde toedroeg, en omdat de Koning in de laatste tijden door veelvuldige dergelijke slagen is getroffen. De Koningin der Nederlanden, die vier jaren jonger dan onze Koning was, is nog eerst voor weinige maanden te Berlijn geweest, en hoewel zij toenmaals uiterst lijdende scheen te zijn, heeft men echter noch hier noch te 's Gravenhage haren toestand als gevaarlijk beschouwd. Hare dochter, de Prinses *Albert* van Pruissen, die, na de ontvangst der tijding van de ongesteldheid harer moeder, op den 11den met haren echtgenoot naar 's Gravenhage is afgereisd, kan, helaas! niet tijdig genoeg daar zijn aangekomen, om de Koningin nog levende aan te treffen. Het hier onder de Linden gelegen fraaije hotel, bekend bij den naam: *Paleis der Koningin van Holland*, zal thans, naar men vermoedt, den eigendom worden van Prinses *Frederik* der Nederlanden, dochter van onzen Koning. Bij den heden gevierden geboortedag van onzen Kroonprins heeft daardoor, zoowel ten hove als in het publiek, eene droefgeestige stemming geheerscht, vermits ook onze ingezetenen van vroege tijden gewoon waren, de Koningin van Holland, die gedurende de heillooze Fransche invasie hier haar verblijf heeft gehouden, als een vereerenswaardig lid des vorstelijken gezins aan te merken

Het Koninklijke Hof neemt morgen, den 17 dezer, den rouw voor drie weken aan. De dames verschijnen de eerste acht dagen met zwart hoofdhulsel, zwarte handschoenen en waaijers, de laatste twee weken met witte hoofdhulsels, handschoenen en waaijers.

De heeren verschijnen de eerste acht dagen, in zoo verre zij geene uniform dragen, met zwarte gespen en degens; de beide laatste weken met witte gespen en degens.

FRANKFORT den 17 October.

Naar men thans verneemt, zoude het geregtelijk onderzoek van de staatkundige woelingen eindelijk dezer dagen hier ter stede afgeloopen zijn. Men meent echter, dat de centrale Bondskommissie vooreerst nog niet ontbonden zal worden, ten minste dat een paar leden hier aanwezig zullen blijven.

— In verschillende streken van Duitschland klaagt men over den meer en meer oenemenden aanhang en de woeling der zoogenaamde piëtisten.

— Men schrijft uit Konstans, dd. 11 October:

Heden voormiddag hebben de begravenisplegtigheden der overledene Hertogin *van St. Leu* en Koningin van Holland plaats gehad. Midden door eene onafzienbare menigte begon de plegtige optogt van het slot Arenenberg; het lijk, door zestien jonge lieden gedragen, werd naar de Ermatinger Domkerk gebragt en aldaar gelegd op eene hooge stellaadje, die met eene kroon en het familiewapen versierd was. De prelaat van Kreutzlingen, die met nog 12 priesters het lijk van Arenenberg afgehaald had, vierde, onder medewerking eener voortreffelijke treurmuzijk, het Requiem, terwijl de hoogleeraar *Nicolai*, in eene gedegene redevoering, de vele wisselvalligheden van haar merkwaardig leven schetste. Na de plegtige ziele-mis, keerde de optogt naar Arenenberg terug. Hier zal het lijk blijven totdat Koning *Lodewijk-Philips* de vergunning zal hebben gegeven, het stoffelijk hulsel der overledene te Ruelle bij Malmaison, volgens haren wensch, bij de overblijfselen harer moeder, de Keizerin *Josephine*, te plaatsen. Mogt deze vergunning niet worden gegeven, dan zal zij te Eichstadt in Beyeren, waar haar broeder *Eugenius* rust, worden bijgezet.

— Uit Napels wordt, van den 5 October, als volgt gemeld:

Opzigtelijk het landen van reeds vroeger genoemde zeeschuimers geeft ons officiëel dagblad de navolgende bijzonderheden. Eene omtrent 60 man sterke bende roovers landde in den nacht van den 21 September in eene kleine baai aan de kust van Otranto. Naar de kleeding en wapenen dier booswichten te oordeelen, schenen het Dalmatiërs te zijn. Hun eerste aanval was gerigt tegen de nabijgelegene wacht van het tolkantoor; de jonge brigadier, die den post kommandeerde, bleef na eenen moedigen tegenstand gewond op de plaats liggen. Daarna begonnen de roovers onderscheidene landhuizen te plunderen, die door de gegoede bewoners van dat gewest des zomers worden betrokken. De barbaarsche wijze, waarop zij hunne plunderingen volvoerden, zoude ongeloofelijk schijnen; hunne hebzucht liet zelfs de armsten niet in het bezit van hunne schamele kleeding. In het buitenverblijf van den majoor *Sauli*, die juist afwezend was, roofden sommigen al wat hun voor oogen kwam, terwijl anderen bedreigingen lieten hooren en sabelhouwen toebragten, waarbij de echtgenoote en de zoon van den majoor gekwetst werden. Dergelijke wandaden pleegden zij in de woning van eenen priester en in het lustslot van den hertog van *Scorrano*, waar zij vele personen kwetsten en zelfs het zwakke geslacht en den weerloozen ouderdom niet verschoond lieten. Ten laatste doodden zij ook gruwelijkerwijze den huisbewaarder van prins *Tricase* en plunderden diens woning van boven tot beneden. Zoodra de tijding hiervan bekend werd in het dorp Tricase, werd de stormklok geluid en de overheden snelden met gendarmen en gewapende burgers naar de kust; doch bij hunne aankomst waren de schelmen reeds weder in volle zee.

Van den 18den. Vrolijk en feestelijk begroette heden wederom Frankfort den 18 October. Onze Staat viert op dezen, allen Duitschers blijden dag een dubbel feest: Duitschlands, ja Europa's redding van het juk der drukkende vreemde overheersching, en de wederoprigting en nieuwe bestendiging van Frankforts onafhankelijkheid en vrijheid. Het is de jaardag der onthulling van ons constitutie-gebouw, onder welks dak onze Staat tot een verjongd leven opbloeide.

Reeds gisteren avond had een uren-lang kanongebulder en klokkengeschal het feest aangekondigd. De dag van heden begon met gelijke feestplegtigheid. In de Christenkerken en in de Israëlitische tempelen werd onder tegenwoordigheid der overheden een godsdienstig dankfeest gevierd. Te 10 uren des morgens vergaderden de linietroepen en de schoone korpsen onzer burgermilitie op de Rosz-markt. Nadat hier de beide burgemeesters, onder het spelen der muzijkkorpsen van de verscheidene bataljons, over de troepen hadden wapenschouw gehouden, trokken deze in parademarsch en spelende muzijk over den Römer ons regeringspaleis voorbij, bij welks feestelijk versierde poorten zich de leden van den senaat, de hoogere staatsbeambten, omringd door eenen schitterenden stoet van stafofficieren, tot welke zich ook een groot aantal vreemde officieren gevoegd had, hadden verzameld. Onoverzienlijke volksdrommen vulden de straten en pleinen, waar de militaire optogt zich bewoog. Eene zachte herfstweêrsgesteldheid begunstigde het feest, hetwelk zonder ongeval en zonder eenige storenis plaats greep, een nieuw bewijs gevende van den rustigen en ordelievenden zin onzer burgerij. Gezang der studerende jeugd, klokkengelui en kanongebulder zullen heden avond het schoone burgerfeest besluiten, en openbare en bijzondere gastmalen zullen de innige vreugde en het gevoel van dankbare verknochtheid aan eene constitutie, die zoo veel schoons heeft gewrocht, nog verhoogen.

— Uit Napels meldt men, d.d. 7 October:

Z. M. is gisteren morgen van hier met het koninklijke stoomvaartuig *Wenefrede* naar Messina vertrokken. Hier zegt men, dat hij aldaar eene algemeene amnestie wil afkondigen, vermits vele leden der aanzienlijkste en rijkste huizen bij de jongste gebeurtenissen gecompromitteerd zijn, maar zich grootendeels uit vrije beweging hebben onderworpen. De toekomst zal leeren, in hoe verre dit gerucht waarheid bevat; in geen geval zal intusschen de amnestie toegepast worden op de afschuwelijke misdadigers, die met menschenlevens den spot dreven, menschenvleesch op de openbare markten verkochten, en het zelfs voor de honden braden lieten. Een groot getal dezer onmenschen (het gerucht spreekt van eenige honderden, doch dit schijnt overdreven) heeft overigens reeds het verdiende loon bekomen, vermits zij eene onteerende doodstraf hebben moeten lijden.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN den 16 October.

De Koningin heeft sedert j.l. Woensdag, wegens eene ligte ongesteldheid, hare kamer niet verlaten: haar geneesheer, dr. *Clarke*, is haar Vrijdag op het paleis komen bezoeken; H. M. is weder hersteld en bevindt zich heden wél. Het schijnt beslist te zijn, dat de Koningin in Julij aanstaande eene reis door Engeland en Schotland zal doen.

— Wij hebben heden morgen geene tijding uit Portugal. De stoomboot *Braganza* van Lissabon wordt morgen te Falmouth binnen gewacht; als passagiers heeft zij aan boord den hertog *van Terceira*, de markies *Saldanha* en verscheidene officieren.

— De zachte weersgesteldheid der j.l. week is aan den oogst zeer voordeelig geweest, en uit verscheidene graafschappen worden, wegens het schier allerwegen bereids gelukkig opgeschuurde overvloedige graan de verblijdendste berigten ontvangen.

— Met de *Falcon* zijn tijdingen uit Canton, dd. 1 Mei, aangekomen. De Onderkoning aldaar heeft de vreemde kooplieden, die verdacht werden gehouden van met opium sluikhandel te drijven, bepaaldelijk bevel gegeven, binnen 20 dagen het land te verlaten; hunne tegenwerping, dat zij eerst door de Chinezen hunne schulden moesten betaald krijgen, heeft de Onderkoning uit den weg geruimd, door den Chinezen bevel te geven, onmiddellijk te betalen.

Van den 19den. Men heeft hier gisteren berigt uit Buenos-Ayres ontvangen. Dezelve brengen mede, dat de generaal *Heredia*, kapitein-generaal van Tucana en opperbevelhebber van het operatie-leger, eene proclamatie aan de inwoners van Bolivia en voornamelijk aan die van Tarya en Chicas heeft uitgevaardigd. Uit Chili was een koerier ontvangen met berigt, dat de oorlogs-toebereidselen werden voortgezet, en dat *Vidaure*, het hoofd van den laatsten opstand, die doodgeschoten was geworden, opgevolgd is geworden door *Aldunete*, alsmede dat *Cavaneda*, de gouverneur van Valparaiso, tot minister van oorlog benoemd was en te Santiago verwacht werd.

FRANKRIJK.

PARIJS den 17 October.

Het Fransche Gouvernement heeft verlof gegeven, het stoffelijk overschot van de Hertogin *de St. Leu* te Ruella (nabij Parijs) nevens hare moeder, de Keizerin *Josephine*, bij te zetten.

Van den 18den. Bij het Gouvernement is uit Toulon van den 15 en Bona den 7 October, de onderstaande telegrafische depêche ontvangen:

De prins *van Joinville*, die den 4den met *l'Hercule* was aangekomen, is den 5 October te Bona ontscheept en den volgenden dag naar het kamp vertrokken, om vervolgens eene stelling voor Constantine te nemen, onder het geleide van den kolonel des 26sten regements van linie.

Het geheele expeditionaire korps was den 5den tot op drie mijlen van Constantine genaderd; de vijand had zich niet vertoond; vele volksstammen hadden *Achmet*-bey verlaten en hunne chefs hadden zich aan het algemeen gouvernement onderworpen.

De hertog *van Nemours* zoude met de eerste brigade, en gevolgd door het overige des legers, den 6den de positiën voor Constantine bezetten.

Tot op dat tijdstip was de gezondheid des legers volkomen en het weder overheerlijk.

— *Extracten uit partikuliere berigten.* De telegrafische depêche uit Toulon van gisteren avond, door de *Charte de 1830* medegedeeld, en heden morgen door al onze dagbladen herhaald, is geschikt, om ons op het door onze troepen innemen van Constantine voor te bereiden. De belegering moet den 6den begonnen zijn, indien althans *Achmet*-bey besloten heeft zich te verdedigen: want de bey van Constantine had die stad verlaten en stond met zijne troepen te velde, welker getal dagelijks verminderde door de desertie der volksstammen, die zich aan den generaal *Damremont* kwamen onderwerpen.

Achmed-bey schijnt al zijne hoop op regens en slecht weder gebouwd te hebben, en daar de heerlijkste weersgesteldheid niet is afgebroken geworden, oordeelt hij niet in staat te zijn, om aan de ontzaggelijke strijdkrachten der Fransche expeditie het hoofd te bieden.

Een postscriptum der *Charte de 1830* bevat de volgende telegrafische depêche, betrekkelijk het expeditie-leger tegen Constantine.

TOULON 17, BONA 12 *October.*

De generaal *Peregaux*, in eenen brief van den 10den, geschreven op het plateau van Mansboura, berigt, dat het leger den 6den voor Constantine is aangekomen.

Het had gedurende twee dagen sterk geregend, en de belegerings-operatiën waren daardoor vertraagd geworden; doch het weder had zich verbeterd en men hoopte den 11den in de stad bres te schieten. De hertog *van Nemours* was zeer welvarende.

De kolonel *Bernelle*, die in het kamp is, zal den 13den zich met drie bataljons, 200 kanonniers, 250 artillerie-paarden en twee stukken geschut bij het leger voegen. Die troepen zullen tot escorte dienen van den prins *de Joinville*, die den 9den te Medjez-Ammar is aangekomen.

— Het huwelijk van prinses *Maria* is gisteren avond op Groot Trianon, op eene zeer eenvoudige wijze, voltrokken. De bisschop van Versailles heeft hen naar de Roomsche-, de predikant *Ceurer* volgens de Protestantsche formulieren ingezegend.

Van den 19den. Men heeft geene latere berigten van voor Constantine, dan van den 10den. Eene depêche van den generaal *Damrémont* van den 5den, als wanneer hij de positie van Samba had bereikt, luidt als volgt:

„Wij zien van hier Constantine. Alles is aldaar in rust; men bemerkt geene buitenwerken; op onzen linker vleugel is een weinig beduidend kamp, werwaarts zich eenige Arabieren begeven. — Dezen nacht bivakkeren wij bij de stad; het weder is fraai, en het leger geniet eene volmaakte gezondheid."

Sedert heeft de hertog *van Nemours* in de onmiddellijke nabijheid van de stad post gevat en batterijen opgeworpen, om bres te schieten.

Men schijnt bij het bewind geene vrees hoegenaamd te voeden voor eenen ongunstigen uitslag van deze expeditie. Wat men echter met de stad zal aanvangen, wanneer die eenmaal zal vermeesterd hebben, blijkt nog niet.

— Sommige dagbladen bedienen zich van het berigt wegens het huwelijk van Don *Carlos* met de prinses *de Beira*, om te bewijzen, dat Don *Carlos* zich nimmer in volkomener welstand heeft bevonden, en dat het gerucht zijner ziekte volstrekt van allen grond is ontbloot. Intusschen blijven de brieven uit Spanje den Pretendent voorstellen als door eene doodelijke ziekte te zijn aangetast, en de echtverbindtenis, welke hij gaat sluiten, zoude wel geen ander oogmerk kunnen hebben, dan dat, om het regentschap der hertogin *de Beira* voor te bereiden tegen het geval dat Don *Carlos* kwame te overlijden. Men weet, dat deze prinses, in meer dan eene omstandigheid, veel moed en vastheid van geest heeft betoond. Zij is het, die Don *Carlos* als het ware gedwongen heeft Londen te verlaten, om zich naar de noordelijke provinciën van Spanje te begeven.

— Men schrijft ons den 13den van de grenzen het volgende: „Wij vernemen, dat de Carlisten dezen nacht Valcarlos bezet, en den 11den het fort El-Perdon hebben bemagtigd. Pampeluna en Puente-la-Reyna zien daardoor hunne gemeenschap afgebroken, of ten minste zeer verhinderd; het zal aan de Carlisten gemakkelijk vallen, den invoer van levensmiddelen in deze twee plaatsen te beletten.

Van den 20sten. Dezer dagen is te Parijs een meubelhandelaar uit zijne woning verdwenen, en heeft in zijne zaken een tekort van 200,000 fr. gelaten. Hij had, zoo als in dergelijke gevallen gebruikelijk is, alle voorbereidingen tot eene reis naar België getroffen. Eene kabriolet reed hem naar Ville-Parisis, waar hij de diligence afwachtte en deze, bij hare aankomst, haastig besteeg. De kabriolet keerde naar Parijs terug. Des avonds, toen de koetsier uitgespannen had, vond hij onder het wagenkussen eene brieventasch, welke hij ongeopend aan den policie-kommissaris zijner wijk overhandigde. De portefeuille werd als die van den nu voortvlugtigen koopman erkend, en zijnen krediteuren ter beschikking gesteld. Dezelve bevatte 100,000 fr. in banknoten.

— Nopens Spanje worden twee telegrafische berigten medegedeeld, waaruit blijkt, dat don *Carlos* op Aranda — dus naar Madrid trekt, en dat *Espartero* den 10den van Salus was getrokken, en zulks tracht te verhinderen. *Gony* en *Guergué* zouden het fort Zubiri aanvallen.

— Uit Bayonne schrijft men, van den 16 Oct., dat de Carlisten op de grenzen steeds vechtende zijn. Door de bemagtiging van het fort El-Perdon hadden de Carlisten de gemeenschap tusschen Pampeluna en Puente-la-Reyna geheel afgesneden.

— *Extracten uit partikuliere berigten.* Er is nog niets nopens de expeditie van Constantine bekend De gisteren hier ontvangene Toulonsche dagbladen deel-

den wel eenige bijzonderheden mede nopens de inneming dier stad, die den 9den zoude hebben plaats gehad, doch de telegraaf heeft dat berigt gelogenstraft door aan te kondigen, dat het beleg eerst den 11den zoude aanvangen. Men is niet in gebreke gebleven, ongunstige geruchten in omloop te brengen. Men zeide, dat de Franschen, na eenen kortstondigen tegenstand, de stad waren binnengerukt, doch dat eenige oogenblikken daarna de stad in de lucht was gesprongen en het leger onder hare puinhoopen had bedolven. Gelukkiglijk is dit alles ten eenenmale bezijden de waarheid en de rijzende beweging der fondsen ter beurze van heden is een bewijs, dat daaraan geen geloof gehecht wordt.

BELGIE.

BRUSSEL den 18 October.

Den 15 dezer is eindelijk eene laatste zamenkomst gehouden tusschen de Belgische en Hollandsche kommissarissen, wegens de indijking der polders van Lillo; na door den Koning der Nederlanden te zijn goedgekeurd, kan het plan der werken worden aangevangen; hetzelve is door eene Maastrichtsche Maatschappij aangenomen voor 1,950,000 guldens.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE den 18 October.

Dezer dagen heeft het Z. M. behaagd, den heer mr. *H. Sijpkens* te benoemen tot substituut van den officier bij de regtbank van eersten aanleg, te Winschoten.

— Naar men verneemt, zijn, ten gevolge eener missive van Z. Exc. den Minister van Staat, belast met de generale directie voor de zaken der Hervormde kerk, enz., waarbij kennis gegeven wordt van het overlijden van H. M., de kerkbesturen in ons Rijk van deze treurige gebeurtenis officiëel onderrigt geworden, en tevens uitgenoodigd, om, als een blijk van deelneming in dit algemeen treffend verlies, bij de eerst mogelijke dienst, in een toepasselijk gebed, deze treurige omstandigheid aandachtig te gedenken.

— Men wil hier weten, dat de tijdingen, door partikuliere brieven aangebragt, ten opzigte van de, door den kolonel *de Steurs* en zijne lotgenooten, geledene schipbreuk, eenigzins overdreven zijn. Immers verzekert men, dat de bij de Regering dienaangaande ontvangene berigten van meer geruststellenden aard zijn. De stoomboot zoude geenszins geheel gezonken, en de schipbreukelingen zouden in de gelegenheid zijn, om met levensvoorraad, enz. uit de boot hun leven te rekken, tot dat de hun toegezondene hulp hen zal hebben bereikt.

— De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft gisteren eene bijeenkomst gehouden, en zich geconstitueerd.

In de bijeenkomst der Tweede Kamer van heden is ingekomen een Koninklijk besluit van gisteren, waarbij de heer *v. Sijtzama* benoemd wordt tot Voorzitter der Kamer, gedurende de tegenwoordige zitting. — De heer *Luzac* heeft daarop, na de leden dank gezegd te hebben voor het in hem gestelde vertrouwen en voor de ondervondene ondersteuning gedurende zijn voorzitterschap, den voorzittersstoel verlaten. — De heer *v. Sijtzama* heeft vervolgens het voorzitterschap aanvaard met eene gepaste toespraak, waarin hij gewaagde van het diep besef der op hem gelegde pligten, en van zijn vast voornemen, om, met de Grondwet in de hand, de beraadslagingen met orde, onpartijdigheid en waardigheid te leiden, en daardoor, wat de Tweede Kamer betrof, aan het gemeen overleg van Neerlands Volksvertegenwoordigers met Neerlands eerbiedwaardigen Koning die volheid van uitdrukking te geven, waarvoor hetzelve maar eenigzins vatbaar is, en alzoo mede te werken tot bevordering van den roem des Vaderlands en de welvaart der ingezetenen.

De heer *Hoynck van Papendrecht* heeft aan de Kamer berigt, dat hij door ongesteldheid verhinderd wordt, de zitting bij te wonen.

Achtervolgens worden voorgelezen zes Koninklijke besluiten, waarin aan de Kamer kennis wordt gegeven van verschillende veranderingen, sedert de laatste zitting in onderscheidene ministeriële betrekkingen gemaakt; — alsmede twee Koninklijke boodschappen, mededeeling behelzende van het den 3 Junij j.l. tusschen Nederland en Pruissen gesloten traktaat van scheepvaart, alsmede van eene tusschen dit Rijk en de hertogdommen Saksen-Meiningen-Hildburghausen en Saksen-Koburg-Gotha geslotene overeenkomst nopens het aftogtsregt en de belasting op de landverhuizing.

De Voorzitter benoemt eene kommissie, bestaande uit de heeren *Luzac*, *Luyben*, *Schimmelpenninck*, *Op den Hooff* en *v. Swinderen*, om een ontwerp van adres, ter beantwoording der troonrede, op te stellen.

Bij eene missive van Z. Exc. den secretaris van Staat wordt aan de vergadering berigt, dat Z. Exc. de minister van financiën door den Koning gelast is, om morgen verschillende financiële wetten voor te dragen.

Eindelijk ging de Voorzitter over tot de zamenstelling der afdeelingen voor de maand October, en werden tot hare voorzitters en onder-voorzitters benoemd: 1ste afd., de heeren *van Swinderen* en *Op den Hooff*; 2de afdeeling, de heeren *Warin* en *Cats*; 3de afdeeling, de heeren *van Dam van Isselt* en *Schimmelpenninck*; 4de afdeeling, de heeren *van Rappard* en *Luyben*, en 5de afdeeling, de heeren *Donker Curtius* en *Luzac*.

De Vergadering is daarna tot morgen te half één gescheiden.

— Naar men met genoegen verneemt, is de jonge Prins, zoon van Z. K. H. Prins *Frederik*, aan de betere hand.

— De opper-kamerheer van Z. M. heeft bekend gemaakt, dat de rouw, wegens het overlijden van H. M. de Koningin, zal worden aangenomen te rekenen van den nader aan te kondigen dag der begravenis, en dat dezelve gedurende 34 weken zal gedragen worden, te weten: 25 weken de groote of geheele, 6 weken de middelbare of halve, en 3 weken de kleine of ligte rouw.

Van den 19den. In de bijeenkomst der Tweede Kamer van heden heeft Z. Exc. de minister van financiën de aangekondigde financiële voordragt gedaan. — Z. Exc. begon deze voordragt met eene aanspraak en ging vervolgens over tot het mededeelen der onderscheidene financiële ontwerpen van wet, en maakte daarbij eenige aanmerkingen tot toelichting. — De inhoud dier ontwerpen en aanmerkingen komt hoofdzakelijk op het volgende neder:

Het ontwerp, behelzende de begrooting der staats-uitgaven voor 1838, is naar den eisch der grondwet, vervat in zoo vele hoofdstukken, als de onderscheidene departementen van bestuur uitmaken. Hetzelve heeft een gezamenlijk bedrag van *f* 44,687,045, verdeeld als volgt:

1) Huis des Konings *f* 1,425,000.

2) Secretarij van Staat en de hooge kollegiën *f* 538,200.

3) Buitenlandsche zaken *f* 797,600. Dit hoofdstuk is verhoogd met *f* 6000, voor het gezantschap naar Rusland.

4) Justitie *f* 1,347,520. Dit hoofdstuk biedt eene vermindering aan van *f* 37,680. De kosten voor den Hoogen-Raad zijn berekend voor het geheele jaar; de verdere kosten der regterlijke magt zijn voor de eerste 6 maanden des jaars uitgetrokken op den bestaanden voet, en voor de tweede 6 maanden op den voet der nieuwe zamenstelling, voor welk laatste onderwerp, in afwachting der organisatie, over 1837 eene globale som van *f* 300,000 was gebragt.

Binnenlandsche zaken *f* 2,991,800. Dit hoofdstuk is vermeerderd met *f* 82,910, waarvan op de rivieren en kanalen en de zeehavens en zeewerken *f* 79,310, op het onderwijs *f* 3000, en op de schoone kunsten, voor de Koninkl. akademie te Amsterdam *f* 600; waartegen minder gebragt wordt *f* 1620 voor de kosten der hoogescholen en der kweekscholen van godgeleerdheid.

6) De zaken der Hervormde Kerk, enz. *f* 1,336,900, dat is *f* 2,500 meerder, zijnde voor de kosten van het Israelietisch kerkgenootschap, waarvan tot hiertoe *f* 500 op het 5de hoofdstuk, onder de afdeeling kweekscholen van godgeleerdheid, was gebragt geweest. De verhooging, welke de kosten der leeraren van de onderscheidene kerkgenootschappen hebben ondergaan, bedragen *f* 1100, die uit den daarvoor vroeger bestemden post zijn overgenomen, welke alzoo tot *f* 900 is weggesmolten.

7) De zaken van de R. Katholijke eeredienst *f* 400,000.

8) Marine *f* 4,750,000.

9) Departement van financiën *f* 20,010,689; als: A. Voor de nationale schuld *f* 15,214,895. Dezelve is gebragt op den voet van 1837; de renten van de 140 millioenen ten laste der overzeesche bezittingen ad *f* 5,600,000 zijn weder afgetrokken van de renten der inschrijvingen in het 2de grootboek à 5 pc. — B. Kosten van het departement, pensioenen, enz. *f* 4,795,794. Ondanks de verhooging der kosten van onderscheidene administratiën, vooral van die der posterijen, is dit hoofdstuk slechts met *f* 17,922 verhoogd, omdat op de afloopende betalingen eenige vermindering is kunnen gebragt worden.

10) Departement van oorlog 11 millioenen, — en 11) Koloniën *f* 89,335.

Het totaal der uitgaven van al de hoofdstukken bedraagt *f* 70,032 meer, dan over 1837.

Voorts wordt weder, bij het ontwerp der begrooting, ter beschikking des Konings gesteld eene som van *f* 500,000, ter bestrijding van onvoorziene behoeften.

Bij het ontwerp van wet tot vaststelling der middelen tot dekking der uitgaven worden dezelfde middelen als over 1837 voorgedragen, maar eene vermindering der opcenten van 25 op *vijf* van de accijnsen op het *zout*, de *zeep*, de *bieren* en *azijnen*, den *turf* en de *steenkolen*. — In genoemd ontwerp is bij de middelen tot dekking der uitgaven gevoegd eene uitkeering van *f* 1,200,000 uit de geldmiddelen der overzeesche bezittingen.

De *grondbelasting*, op vaste grondslagen gevestigd, brengt het geraamde bedrag op. — De werking der belasting op *het personeel* wordt meer en meer geregeld, en de heffing gelijkmatiger, naar mate een billijk en onpartijdig onderzoek de waarde der onderwerpen, en het vermogen der belastingschuldigen meer doet kennen, en men dus meer in staat is, den aard en het doel dezer belasting, welke is het treffen van het wezenlijk vermogen en de weelde, voor zoo veel de uiterlijke staat van de onderscheidene klassen der maatschappij daartoe den maatstaf aan de hand geeft, in het oog te houden. — Deze belasting zal over 1838 eene vermindering in de opbrengst van *f* 153,333 ondervinden, ten gevolge der vermindering van opcenten over de 8 laatste maanden van 1837. — De opbrengst der *accijnsen* is gezamenlijk op *f* 1,331,000 minder dan over 1837 geraamd, ten gevolge eensdeels van de bovenvermelde vermindering der opcenten van sommige accijnsen, anderdeels ten gevolge van het minder ramen der *steenkolen* met *f* 122,000, en der *suiker* met *f* 150,000. Deze vermindering van het middel der *suiker* is niet zoo zeer eene vermindering van de opbrengst van den accijns, als wel eene vermeerdering van de restitutie of afschrijving, dewelke steeds noodzakelijk geacht wordt, om eene fabrikatie, die vele ingezetenen een middel van bestaan verschaft, en aan de voortbrengselen der Overzeesche Bezittingen leven en bloei bijzet, in stand te houden en met de vreemde mededinging te doen wedijveren. — Het *binnenlandsch gedisteleerd* is in opbrengst verbeterd, en levert nog aanzienlijk vertier en handel op. — Het *geslagt* en de *zeep* verbeteren; het *gemaal* heeft geene veel beduidende vermindering ondergaan. — De opbrengst van den *turf* is verbeterd; die der *steenkolen* daarentegen verminderd. — Door de bovenvermelde vermindering der opcenten van sommige accijnsen verwacht men eene vermindering van *f* 820,160 in derzelver opbrengst. Men heeft die vermindering bij voorkeur doen vallen op de meest noodzakelijke behoeften, ten einde aldus voornamelijk de minder vermogende standen daarvan genot zouden hebben. — De voortdurende verbetering in de opbrengst der regten op den *in-*, *uit-* en *doorvoer* getuigt van den steeds toenemenden bloei van onzen handel en scheepvaart, en levert, in weerwil der sluikerijen, eene aanzienlijke bijdrage op tot stijving van 's Lands geldmiddelen. — Eene geheele herziening van het tarief der regten op den in-, uit- en doorvoer is voor als nog niet raadzaam toegeschenen, maar eenige wijzigingen van hetzelve zullen in den loop der tegenwoordige zitting kunnen worden aangeboden, welke van den milden geest der Regering te dezen aanzien zullen doen blijken. — De *indirecte belastingen*, dat is *zegel*, *successie*, *registratie*, enz., zijn *f* 235,000 hooger geraamd. — Ook de *posterijen* zijn *f* 50,000 hooger geraamd. — Het geheel der inkomsten is geraamd op *f* 44,702,422, dat is *f* 47,493 minder, dan over 1837, doch biedende over 1838 een calculatief batig slot van *f* 15,377. Deze raming is verdeeld als volgt:

Grondbelasting *f* 8,781,582; personeel *f* 4,830,000; patenten *f* 1,627,500; suiker *f* 200,000; wijn *f* 900,000; binnenl. gedist. *f* 2,900,000; buitenl. gedist. *f* 250,200; geslagt *f* 1,200,000; zout *f* 1,200,000; zeep *f* 750,000; bieren en azijnen *f* 350,000; turf 1 mill.; steenkolen *f* 428,000; gemaal 3 mill.; 10 pCt. collectief zegel *f* 1,217,800; vervoer-biljetten *f* 75,000; opcenten op de accijnsen *f* 1,722,540; in- en uitgaande regten *f* 3,400,000; zegel en successie *f* 4,125,000; registratie enz. *f* 2,750,000; regt van waarborg *f* 140,000; posterij *f* 1,450,000; loterij *f* 450,000; jagt en visscherij *f* 95,000; inkomsten der domeinen van Z. K. H. prins *Frederik* *f* 190,000; verkoopingen en verschillende ontvangsten *f* 470,000; uitkeering uit de geldmiddelen der Overzeesche Bezittingen *f* 1,200,000.

Bij de begrooting is de dotatie van het amortisatie-syndicaat weder voor memorie uitgetrokken, en alzoo het ontwerp van wet op den inkoop en de aflossing van schuld van gelijken inhoud als dat voor 1837; alleen behoeft er geen ontslag van werkelijke schuld bepaald te worden, zijnde de bezittingen van het amort.-synd. voldoende, om den overgang der uitgestelde schuld in werkelijke, overeenkomstig de wet, te verzekeren.

Voorts is aan de vergadering aangeboden een ontwerp van wet tot gelijkstelling van den accijns op de grove maatkolen en het kolengruis. Bij hetzelve wordt de accijns zoowel op de grove maatkolen als op het kolengruis, van den 1 Januarij 1838 af, gesteld op 30 centen per mudde. Deze maatregel is voorgedragen, uit hoofde eendeels van de moeijelijkheden in de verificatie, anderdeels van de vele misbruiken, die, bij de bestaande wet, plaats hebben.

Aan het slot zijner voordragt berigtte de minister nog, dat de regering zich ernstig bezig houdt met de herziening van het muntstelsel; — dat de Staatskommissie, welke dit onderwerp heeft onderzocht, haar verslag heeft uitgebragt, en dat dit aanleiding heeft gegeven tot overwegingen, ook tot nasporingen buitenlands; — dat het onzeker is, of de tegenwoordige zitting daaraan gewijd zal kunnen worden.

De door den minister ingediende stukken zullen onverwijld in de afdeelingen der Kamer behandeld worden.

Morgen zal de Kamer, in committé-generaal, vergaderen, om het ontwerp van adres in antwoord op de troonrede te overwegen.

— De Tweede Kamer heeft heden, in eene bijeenkomst met geslotene deuren, het verslag aangehoord van de kommissie, die belast is met het ontwerpen van een adres van antwoord op de troonrede. Het door die kommissie voorgestelde ontwerp is vervolgens in de afdeelingen onderzocht, en de centrale afdeeling zal nu, in eene nadere zitting met geslotene deuren, daaromtrent verslag doen.

Van den 21sten. Naar men verneemt, zal de plegtige begravenis van wijlen H. M. de Koningin thans bepaald plaats hebben op Donderdag, den 26 dezer, 's morgens te 10 uren. Reeds is het programma voor die treurige gelegenheid vastgesteld. Men verzekert, onder anderen, dat op den dag, bestemd voor de begravenis, het koninklijk lijk, behoorlijk gekist zijnde, op de estrade van den troon zal staan, de zaal gedrapeerd en verlicht zal zijn met waskaarsen op kandelaren geplaatst; dat de voorzaal mede met waskaarsen zal zijn verlicht; dat de trein zal gaan door het Noordeinde, de Hoogstraat, de kleine Groenmarkt, de Veenestraat, de Wagenstraat en de Bogt van Guinea; voorts over den Delftschen weg tot voor de Haagsche poort; wijders door de Haagsche poort, het oude Delft, over de Kerkbrug, het oude Delft, door de Nieuwstraat, voorbij de Hal, achter het Stadshuis om, langs de Hoofdwacht, over de groote Markt, voor de Nieuwe Kerk. Van het oogenblik, waarop het lijk uit het paleis gedragen wordt, tot dat het lijk in het graf geplaatst is, zal elke minuut te 's Gravenhage en te Delft een kanonschot gelost worden. Alle de klokken zullen, zoo te 's Gravenhage als te Delft, geluid worden, van des morgens negen uren, totdat het lijk in het graf geplaatst is. De schutterij van 's Gravenhage en het garnizoen zullen de straten, waardoor de optogt geschiedt, te beginnen aan het paleis tot over de wagenbrug, bezetten met eene rei aan weerskanten; piketten kavalerie zullen in de steden en langs den weg tot het bewaren der goede orde medewerken. De schutterij en het garnizoen te Delft zullen insgelijks in twee reijen geschaard staan, beginnende aan de Nieuwe Kerk en eindigende in de Haagsche Poort. Het stedelijk bestuur van 's Gravenhage zal, bij de barrière aan den Rijswijkschen Weg, den uittogt van het lijk, en dat van Delft, aan de stadspoort, de aankomst van hetzelve bijwonen.

— Op den 17 October dezes jaars is te Goes, in den ouderdom van bijna 80 jaren, overleden mejufvrouw *Francina Baane*, die in de geschiedenis onzer vaderlandsche letterkunde, als de door *Bellamy* innig geliefde en treffend bezongene *Filis*, bekend is. Zij was eene vrome, zedige, verstandige vrouw, die de nagedachtenis van haren overledenen minnaar haar leven lang vereerd heeft. Zij is nimmer gehuwd geweest.

— Te Brussel en in verscheidene andere voorname steden in België heeft een aantal aanzienlijke ingezetenen het voornemen doen blijken, om, ter gelegenheid van het overlijden van H. M. de Koningin der Nederlanden, voor eenigen tijd den rouw aan te nemen, zullende zij hiermede den dag na de lijkplegtigheid een begin maken.

— Men heeft te Brussel, voor eenige dagen, in 's rijks archieven ontdekt de oorspronkelijke briefwisseling tusschen Prins *Willem I* met de Regentes der Nederlanden, *Margaretha* van Parma, gedurende de laatste maanden van 1566 en het begin van 1567; een tijdstip, hetwelk het vertrek des Prinsen naar Duitschland vooraf ging. Deze briefwisseling is daarom te belangrijker, dewijl nog weinig omtrent 's Prinsen handelingen gedurende genoemd tijdstip bekend was, en ook het werk van den heer *Groen van Prinsterer: Archives, ou correspondance inédite de la maison d'Orange-Nassau*, geene van opgemelde stukken mededeelt.

Te *Groningen*, bij C. M. van BOLHUIS HOITSEMA.

II. GODSDIENSTIGE OVERDENKINGEN OP IEDEREN DAG DES JAARS, door *T. VAN SPALL*, onder medewerking van eenige Godsdienstvrienden. In maandelijksche Afleveringen, à 40 Cents.

Iets tot aanprijzing van dit BIJBELSCH DAGSCHRIFT te vermelden, mag overtollig gerekend worden, nadat onze Vaderlandsche Tijdschriften van hetzelve op de gunstigste wijze verslag hebben gedaan, terwijl het zich ook door onkostbaarheid bij ieder Christelijk Godsdienstig Huisgezin aanbeveelt, en aanvankelijk eenen bijzonder gunstigen bijval heeft mogen ondervinden.

*** Bij **J. M. E. MEIJER**, Boekhandelaar te *Amsterdam*, is op heden van de pers gekomen en alom verzonden:

I. Kapitein *MARRYAT*, JAKOB EERLIJK. Uit het Engelsch; met gegraveerde Titels en Vignetten; in twee deelen kompleet, gr. 8vo, 1ste deel, *f* 3 — 30.

Het 2de of laatste deel volgt binnen eene maand.

Dit is een der meest gezochte Werken van MARRYAT, zoowel in Engeland, Frankrijk als Duitschland; zoodat de Uitgever niet twijfelt, of hetzelve zal thans, in Hollandsche tooi gekleed, denzelfden bijval erlangen.

II. SCHILDERIJEN ZONDER LIJSTEN. Schetsen en Beelden van J. J. ENGEL, J. MÖSER, KÖRNER, MILTITZ, enz. Verzameld door *H. VAN DER SPRONG*; met gelithographeerden Titel, gr. 8vo, *f* 2 — 50.

III. *A. J. SEIJHE*, DE SECRETARIS, OF LICHT EN SCHADUW VAN HET MENSCHELIJK KARAKTER. Een Romantisch Verhaal; met gelithographeerde plaat, gr. 8vo, *f* 1 — 80.

Kunst om het Menschelijk leven te verlengen.

Dit beroemde Werk van den nu onlangs in hoogen ouderdom overledenen Professor HUFELAND, hetwelk bestaat in *2 Deelen*, *in gr. 8vo*, en waarvan een TWEEDE DRUK in ons Vaderland noodzakelijk was, nog in vele beschaafde Huisgezinnen ontbrekende, en als een der allernuttigste Huisboeken mag genoemd worden, heeft den ondergeteekende doen besluiten, om, ter meerdere algemeene verspreiding, hetzelve gedurende dit jaar bij de meeste Boekhandelaren in ons Rijk verkrijgbaar te stellen voor den *geringen* prijs van *f* 2 — 50, in plaats van *f* 4 — 80, na welken tijd hetzelve weder op den gewonen prijs zal worden gesteld.

Ook is bij denzelven en alom te bekomen gedurende dien tijd, *voor f* 1 — 80, *in plaats van f* 2 — 60, het uitmuntende Werk van den Wijsgeer SENECA, behelzende uitmuntende lessen van ware levenswijsheid en liefderijke vermaningen tot opregte betrachting der deugd, vertaald door *A. HIRSCHIG Cz.*, *Rector te Alkmaar*, en gedrukt op fraai velin Papier in gr. 8vo.

H. C. SCHETSBERG,
Boekhandelaar te Leeuwarden.

*** De Uitgever **J. ZEEHUISEN**, JUNIOR, te *Zwolle*, heeft heden uitgegeven en bij alle soliede Boekhandelaren des Rijks verkrijgbaar gesteld:

I. DE WOORDEN DES EEUWIGEN LEVENS, *aangewend tot stichting van Christenen uit den Beschaafden Stand*, naar het Hoogduitsch, door *P. BOELES*, Predikant te *Noorddijk*, met gegraveerden Titel en Vignet, door VAN SENUS, *f* 2 — 90.

Dit Werk is verdeeld in 20 Beschouwingen, als:

I. De Bijbel, het Boek zonder wedergade. II. De Christen, bij het verschil der Godsdienstbegrippen. III. Iets uit het Boek der Natuur. IV. Het Huwelijk. V. De Liefde, een zegen voor de Huisgezinnen. VI. De Heilige Geboortenacht van Jezus. VII. De beschikking van Jezus aan het Kruis. VIII. Het donkere des Grafs, door het licht der Opstanding van Jezus bestraald. IX. De Hemelvaart van Jezus, en de scheiding des Christens van deze wereld. X. De onaangenaamheden en genoegens der herinnering. XI. De waarde der Vrouwelijke Bestemming. XII. De Avond. XIII. God zegent ook door lijden. XIV. De Oogst. XV. De Hoop is eene der verblijdendste gaven van God. XVI. Het Graf (eerste beschouwing.) De donkere zijde des Grafs. XVII. Het Graf (tweede beschouwing.) De heldere zijde des Grafs. XVIII. De troost des Geloofs voor het treurende Vader- en Moederhart. XIX. Gods vertroostende stem bij de Graven onzer Geliefden. XX. Wanneer eindigt de rouw des beminnenden Christens?

II. INLEIDING TOT DE OEFENINGEN, *het Eerste Leesboekje voorafgaande, overeenkomstig de drie Eerste Leestafels van den Heer PRINSEN*, 1ste Stukje, door eenen Kindervriend, $6\frac{1}{2}$ Ct.

III. IDEM, 2de Stukje, 4de en 5de Tafel, $7\frac{1}{2}$ Ct.

IV. IDEM, 3de ———, 6de en 7de ——, $7\frac{1}{2}$ Ct.

V. IDEM, 4de ———, 8ste en 9de ——, 10 Cts.

VI. OEFENINGEN, of *Eerste Vervolg op deze vier Leesboekjes*, 10 Cts.

VII. EERSTE LEESBOEKJE, of *Tweede Vervolg*, 10 Cts.

VIII. TWEEDE LEESBOEKJE, of *Derde Vervolg*, 10 Cts.

IX. VERTELLINGEN VOOR ZOETE KINDEREN, of *Vierde Vervolg*, 10 Cts.

X. IDEM met gekleurde Platen, 45 Cts.

XI. VOORBEELDEN VAN WIJSHEID EN DEUGD, 1ste Stukje, een Leesboek voor de Hoogste Klasse, 20 Cts.

XII. VOORBEELDEN VAN WIJSHEID EN DEUGD, 2de Stukje, 20 Cts.

Dezelfde heeft in 1836 uitgegeven:

XIII. DE VERLOSSER *en enkele andere Gedichten*, door *J. LANIER-STRASZ, JR.*, op ordinair Postpapier à *f* 1 — 30.

IDEM op Velin à *f* 1 — 50.

XIV. *J. A. UILKENS*, HANDBOEK VAN VADERLANDSCHE LANDHUISHOUDKUNDE, *Tweede onveranderde Uitgave*, *f* 3 — 30.

Dit Werk bevat eene goudmijn voor den Land-, Edelman en Boer, en is gewis het beste Werk over het Vak van Landbouwkunde

*** Bij den Boekverkooper **JOHANNES MÜLLER**, te *Amsterdam*, Kalverstraat bij den Dam, No. 9, is verschenen en alom verzonden:

BOEKE (*J.*), SCHRIFTUURLIJKE KATECHISMUS, 1837, 12mo, *f* 0 — 30.

——— HANDLEIDING BIJ HET ONDERWIJS IN DE CHRISTEL. GELOOFS- EN PLIGTENLEER. Ten gebruike in *Doopsgezinde Gemeenten*, 1837, 12mo, ... *f* 0 — 70.

CRAMER (*A. M.*), HET LEVEN EN DE VERRIGTINGEN VAN MENNO SIMONS. Voorafgegaan door eene *Inleidende Verhandeling over den oorsprong en de opkomst der Doopsgezinden, voornamelijk in de Nederlanden.* Met een gegraveerd Portret, 1837, gr. 8vo, ... *f* 2 — 60.

CRUSIUS (*G. CH.*), VOLLEDIG GRIEKSCH-NEDERD. WOORDENBOEK VOOR DE GEDICHTEN VAN HOMERUS, benevens eene *Verklaring der moeijelijkste plaatsen, der instellingen en gebruiken van het Heldentijdvak, en van de Eigennamen;* ten dienste der Scholen. Voor Nederd. Scholen bewerkt door HM. POL, 1837, gr. 8vo. . . . . . *f* 5 — 40.

Voorts is door denzelfden uitgegeven:

BOEKE (*J.*), TWEE GESPREKKEN OVER BELEEFDHEID EN BESCHAVING, 1836, 8vo, ... *f* 1 — 20.

BIJDRAGEN TOT REGTSGELEERDHEID EN WETGEVING. Verzam. en uitgeg. door *C. A. DEN TEX* en *J. V. HALL*, 1837, gr. 8vo, 11de dl., 1ste en 2de st., ... *f* 3 — 00.

ALGEMEEN REGISTER VAN DE TWEEDE VIJF DEELEN DER BIJDRAGEN TOT REGTSGEL. van 1831—36, 1837, gr. 8vo, . . *f* 2 — 55.

HORAPOLLINIS NILOI HIEROGLYPHICA. Ed., divers. codd. recenter coll., priorumq. editt. varr. lectt. et vers. lat. subjunxit adnotat. it. hieroglyph. imag. et indd. adj. *CR. LEEMANS*, (C. 3 tabb. color. expr.) 1835, 8vo maj. . . . . . *f* 6 — 60.

LEERREDENEN (TWEETAL) *ter Gedachtenisviering van het eerste eeuwgetijde der Doopsgez. Kweekschool*, den 6 Dec. 1835, door *ABR. DOIJER* en *J. BOEKE*, 1835, gr. 8vo, ... *f* 0 — 80.

LELYVELD (*PT. V.*), περὶ ἀτιμίας. DE INFAMIA JURE ATTICO, 1835, 8vo maj. . . . . . *f* 3 — 60.

LENNEP (*D. JAC. V.*), ILL. ATHENAEI AMSTEL. MEMORAB., prodita deinceps orat. J. PT. D'ORVILLE in centes. Athen. natalem, et D. JAC. v. LENNEP in alt. Athen. saecul. Acced. it. LENNEPII in utramq. orat. annotat., 1832, 4to maj. . . . . . *f* 5 — 80.

MOLENAAR (*IZAAK*), LEERREDENEN, uitgeg. door de Hoogleer. v. D. PALM, SIEGENBEEK en MULLER, 1836, gr. 8vo, . . . *f* 3 — 60.

MULLER (*SAMUEL*). LEERREDENEN, 1836, gr. 8vo, . . . *f* 3 — 80.

PHILOSOPHORUM GR. VETT., praesert. qui ante Plat. floruerunt, operum reliq. Rec. et illustr. *SIM. KARSTEN*, 1830—35, 8vo maj., Vol. I, Sect. 1, 2, ... *f* 6 — 00.

XENOPHANIS COLOPH., CARM. RELIQ. De vita ejus, et stud. disser., fragm. explic., placita illustr. *SIM. KARSTEN*, 1830, 8vo maj., *f* 2 — 40.

PARMENIDIS ELLATAE CARM. RELIQ. De vita ejus, et stud. disser., fragm. explic., philos. illustr. *SIM. KARSTEN*, 1835, . . . *f* 3 — 60

VERHANDELINGEN over de vraag: *Welke verdiensten hebben de Nederlanders in de 14de, 15de en 16de eeuw in het vak van Toonkunst verworven?* door *RPH. G. KIESEWETTER* en *F. J. FÉTIS*, bekroond door het Nederl. Instit., 1829, gr. 4to, ... *f* 7 — 20.

VROLIK (*GR.*), OVER DE WIJZE, WAAROP DE OPENE RUIMTE IN DEN SCHEDEL, NA PANBORING OF ANDER BEENVERLIES, WORDT AANGEVULD. Met eene Plaat, 1837, gr. 4to, ... *f* 0 — 90.

——— BEMERK. ÜB. D. WEISE, WIE D. OEFFNUNG IN D. SCHÄDEL, NACH D. TREPANATION OD. ANDER KNOCHENVERLUST, AUSGEFÜLLT WIRD. M. e Kupf., 1837, gr. 4to, . *f* 0 — 90.

——— SCHREIBEN AN *M. J. WEBER*, ÜB. DESS. LEHRE V. D. UR.- U. RACEN-FORMEN D. SCHÄDEL U. BECKEN D. MENSCH., 1830, 4to, ... *f* 0 — 40.

VROLIK (*W.*), BESCHRIJVING D. BEENDEREN V. H. MENSCH. LIGCHAAM, naar aanleid. v. BLUMENBACH, 1834, gr. 8vo, . . *f* 2 — 40.

*** Van het Werk: DE NEDERLANDSCHE BURGERLIJKE WETGEVING, door Mr. *B. A. VAN HOUTEN*, Advokaat te *Amsterdam*, is door **TEN BRINK** en **DE VRIES** aldaar, als Uitgevers van hetzelve, aan de voornaamste Boekverkoopers te *Groningen* en de *Ommelanden* de EERSTE AFLEVERING verzonden, bevattende de Voorrede en vijftien eerste Vellen Druks van hetzelve, ten einde de bevorens aangekondigde INTEEKENING op dat Werk zoude kunnen plaats hebben. De Voorwaarden derzelve zijn vermeld op den Omslag der Aflevering, en zij is *tot den laatsten November 1837* opengesteld.

*** Bij **G. PORTIELJE**, te *Amsterdam*, is van de pers gekomen en alom verzonden:

I. MARIA VAN BOURGONDIË, of HET OPROER VAN GEND. Uit het Engelsch van *GEORGE PAINE RAINSFORD JAMES, ESQ.*, door *STEENBERGEN VAN GOOR*. Met gegraveerde Titels en Vignetten. In twee Deelen kompleet, à *f* 7 — 80.

De Schrijver van dit werk, die, even als de beroemde WALTER SCOTT, tot dus verre zijne werken steeds onder den anonymen titel: BY THE AUTHOR OF, enz., in het licht heeft gezonden, is in *Engeland* zeer goed, en wel als Schrijver zeer voordeelig bekend, zoodat hij nog onlangs in de *Literary Gazette* het hoofd der tegenwoordige Engelsche Romanschrijvers genoemd werd.

II. MANUELLA, DE DOCHTER VAN DEN SCHERPREGTER, of GESCHIEDKUNDIGE TAFEREELEN UIT DE TEGENWOORDIGE SPAANSCHE ONLUSTEN. Naar het Engelsch. Met gegraveerden Titel en Vignet. In twee Deelen kompleet, à *f* 5 — 90.

Daar *Spanje* thans het land is, waarop zich dezer dagen aller aandacht vestigt, zoo kan het ongetwijfeld niet anders dan welkom zijn, met geschiedkundige tafereelen uit den tegenwoordigen Burgerkrijg bezig gehouden te worden, waarin raddraaijers en geestdrijvers, in hunne onopgesmukte gedaanten, aan het Spaansche hof, en in hooge kringen, eene geduchte hoofdrol spelen. Zeden, gebruiken, en vooral de dikwerf zoo zeer miskende inborst der Spanjaarden worden hierin getrouwelijk geschetst, terwijl waarheid en onpartijdigheid dezelve eenen ongeleenden glans bijzetten.

III. ALBRECHT BEIJLING EN ZIJNE TIJDGENOOTEN. *Oorspronkelijk historisch romantisch Tafereel uit de Hoeksche en Kabeljaauwsche Twisten*, door *H. C. DRESSELHUIJS*. Met gegraveerden Titel en Vignet. Eerste Deel, à *f* 2 — 80.

Ook deze Vaderlandsche Historische Roman, waarin het moedig en standvastig gedrag van BEIJLING zoo zeer uitblinkt, zal, zoo ik vertrouw, met genoegen worden ontvangen, en vele lezers vinden.

N.B. N.B. Het *2de* en *laatste Deel* volgt nog deze maand.

IV. FASTES DE LA MARINE HOLLANDAISE, DEPUIS L'ÉPOQUE LA PLUS RECULÉE JUSQU'A NOS JOURS, par *G. ENGELBERTS GERRITS;* ouvrage traduit du Hollandais sous les yeux de l'Auteur par *F. DOUCHEZ*. *Second et dernier volume*, 8vo, Velin papier, à *f* 4 — 00.

IDEM, komplect *f* 8 — 00.

N.B. Des verkiezende, kunnen de Platen van de oorspronkelijke Nederduitsche uitgave hierbij afgeleverd worden.

V. NEUES HOLLÄNDISCH-DEUTSCHES UND DEUTSCH-HOLLÄNDISCHES WÖRTERBUCH *in möglichster Vollständigkeit, bearbeitet von einem Lehrer der Deutschen und Holländischen Sprache, und revidirt durch* Dr. *LUDWIG TROSS*. Erstes Heft (Holländisch-Deutsch). Elke Aflevering à *f* 0 — $37\frac{1}{2}$.

Dit Woordenboek zal hoogstens in 28 Afleveringen verschijnen, die elkander spoedig zullen opvolgen.

N.B. Dit Artikel kan niet algemeen *in Kommissie* verzonden worden.

UN NOUVEAU CATALOGUE
DE
LIVRES FRANÇAIS, ANGLAIS, ALLEMANDS, ITALIENS, ETC.

vient de paraître chez F. CANONGETTE & COMP., Libraires, Vijgendam, 40, à *Amsterdam*.

Les prix y sont fixés, suivant l'usage de cette Maison, la plupart avec

DES RABAIS REELS DE 10 à 80 POUR CENT SUR LE COURS HABITUEL.

Ce Catalogue sera adressé *gratis* et *franco* à toutes les personnes qui en feront la demande *affranchie*.

Les mêmes Libraires sont chargés de la vente du

NOUVEAU DICTIONNAIRE CLASSIQUE
Hollandais-Français et Français-Hollandais; — Nieuw Nederduitsch-Fransch en Fransch-Nederduitsch
KLASSISCH-WOORDENBOEK,

volgens de spelling van de Heeren SIEGENBEEK en WEILAND, bevattende al de in de beide talen algemeen aangenomene woorden, benevens derzelver beteekenissen, en verrijkt met de meeste gebruikelijke Kunstwoorden, *ten dienste der Scholen*, door J. & L. GERUZET; 2 mooije Deelen van 1650 pagina's, velin papier, LAATSTE UITGAVE, in plaats van 12 fr., net *f* 3 — 50.

MM. les Libraires et Instituteurs jouiront d'une remise.

Op de ZUIDLAARDER MARKT

van den 17 October 1837 is er ten Huize van den Kastelein T. H. ZONDAG VERMIST: Een BLAAUW LAKENSCHE RIJMANTEL met Staande Kraag, van de binnenzijde met Zwart Fluweel gevoerd, voorzien van Zilveren Haken met een Kettingje: op de Haken een Druiventak gewerkt.

Die denzelven te regt brengt bij T. H. ZONDAG, ZAL WEL BELOOND WORDEN.

*** De NAJAARS-VEEMARKT te *MIDDELSTUM* in sommige ALMANAKKEN verkeerd opgegeven zijnde, zoo wordt geannonceerd, dat dezelve steeds op den TWEEDEN DONDERDAG na de *UITHUISTERMARKT*, en alsnu op DONDERDAG, den 9 NOVEMBER, gehouden zal worden.

STOOMVAART tusschen *Amsterdam* en *Harlingen*.

Deze VAART zal met ZONDAG, den 29 dezer, voor dit jaar GESLOTEN, en de WEDEROPENING derzelve in het AANSTAANDE JAAR in tijds bekend gemaakt worden.

AMSTERDAM den 17 October 1837.

*** Door Mr. **C. H. GOCKINGA**, Griffier, zal, op Woensdag, den 25 October e.k., des voormiddags te tien uren en vervolgens, ten verzoeke van de Erven van Mejufvrouw de Wedw. J. WILKENS, WZOON, voor derzelver Behuizing, in de Oosterstraat, te *Groningen*, in *de Zon*, worden verkocht: eene partij aanzienlijke MEUBELEN, bestaande in eene EIKENHOUTEN SECRETAIRE, eene fraaije FORTE-PIANO, COMMODE, KLEERKASTEN, HOEKBUFFETTEN, STOELEN, UITTREK- en andere TAFELS, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, KOPEREN HAARDKAGCHEL, twee fraaije GEGOTENE KOLOMKAGCHELS, eene DITO KOOKKAGCHEL met acht Gaten, LEDEKANTEN met Behang, PORSELEIN, KOPER-, TIN- en BLIKGOED, GLAS- en AARDEWERK; voorts eene groote partij uitmuntend BEDDEGOED, TAFELGOED en meer andere GOEDEREN, waaronder eene NARSLEDE, GEREIDEN, ENZ.

Te bezien op HEDEN, Dingsdag, des morgens van 10—12 en des namiddags van 2—5 uren.

*** Mr. A. H. KONING, openbaar Notaris in het Kanton *Pekel-a*, residerende te *Wedde*, zal, ten overstaan van het VREDEGEREGT, en ten verzoeke van de Heeren EXECUTEUREN en de BENEFICIAIRE ERFGENAMEN van wijlen den Heer H. F. BREGENBEEK, in leven Burgemeester en Landeigenaar, overleden te *Bellingwolde*, openlijk veilen en verkoopen de volgende GOEDEREN, staande en gelegen te *Bellingwolde*:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, geteekend no. 49, met de VASTE en ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van eene Heerd *Land*, groot met het daar achter gelegen Veen 67 Bunders, 60 Roeden en 60 Ellen, in huur thans wordende bewoond en gebruikt door D. DE JAGER en Vrouw, van welke Beklemming jaarlijks op Mei tot vaste huur betaald zal worden de somme van *f* 300 — 00.

II. Den EIGENDOM van het eerste Perceel.

III. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, met de VASTE en ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van eene Heerd *Land*, groot met het Veen 43 Bunders, 40 Roeden en 91 Ellen, thans bewoond door H. F. KOSTER en Vrouw, waarvan jaarlijks aan den Eigenaar tot vaste huur op Mei betaald zal worden de somme van *f* 206 — 00.

IV. Den EIGENDOM van het derde Perceel.

V. Een Heerdje VENNELAND, groot 2 Bunders, 79 Roeden en 70 Ellen, en de BOUWTE en het VEEN in dezelfde Heerd, groot 8 Bunders, 80 Roeden en 20 Ellen.

VI. Een Kamp LAND, op het *Bellingwolder-Nieuwland*, groot 2 Bunders en 52 Roeden.

VII. Den EIGENDOM van eene *Behuisde Boerenplaats*, op den *Hamdijk*, groot 41 Bunders, 66 Roeden en 40 Ellen, Meijerwijze wordende gebruikt door de Erven G. B. HARDING en B. A. NANNINGS, voor eene jaarlijksche vaste huur van *f* 260 — 00.

VIII. Den EIGENDOM van eene *Behuisde* Heerd *Land*, *Veen en Dallen*, groot 41 Bunders, 62 Roeden en 80 Ellen, door R. F. MULDER en Vrouw H. L. ENGELKENS Meijerwijze wordende gebruikt, voor eene vaste jaarlijksche huur van *f* 260 — 00.

IX. ⅛ AANDEEL in het Kofschip genoemd *DE TWEE BROEDERS*, bevaren door Schipper J. K. POTTJEWIJT.

X. Eenige ZITPLAATSEN in de Kerk te *Bellingwolde*, en de volgende GOEDEREN, mandeelig met Mejufvrouwen ALBERTJE TAMMEN, Echtgenoote van den Heer U. SIBBES, te *Bonda*, en AALTJE WILDERMAN TAMMEN, Echtgenoote van J. G. SCHRÖDER, op de *Blinge*, onder *Jemgum*, woonachtig.

XI. Den EIGENDOM van eene opstrekkende Heerd *Land*, groot 66 Bunders, 39 Roeden en 36 Ellen, door de Erfgenamen van wijlen den Heer J. G. BORGESIUS, in leven Predikant te *Bellingwolde*, onder huune daarop staande Behuizing en Beklemming wordende bezeten, tot vaste huur doende jaarlijks *f* 276 — 00.

XII. De VASTE en ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van eene Heerd *Land*, in den *Ham*, groot 11 Bunders, 85 Roeden en 20 Ellen, waarvan tot vaste huur jaarlijks op Mei betaald zal worden *f* 125 — 00.

XIII. Den EIGENDOM daarvan.

XIV. Een Kamp LAND, in den *Ham*, groot 1 Bunder, 58 Roeden en 70 Ellen.

XV. Twee Kampen LAND aldaar, groot 3 Bunders, 45 Roeden en 20 Ellen.

XVI. Een Kamp LAND, op den *Hamdijk*, Gemeente *Nieuwe Schans*, gelegen, groot 2 Bunders, 09 Roeden en 20 Ellen; en

XVII. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de Kerk te *Bellingwolde*.

Deze Verkoop zal plaats hebben te *Bellingwolde*, ten Huize van den Kastelein H. G. SIJBENS, op den 9 en 10 November 1837, telkens te 5 uren des avonds; zullende den eersten dag de Eigendommen en de Percelen, welke in Eigendom en Beklemming geplitst zijn, worden gepresenteerd, en den tweeden dag de overige Goederen. Zijnde de Voorwaarden van Verkoop ten Kantore van den genoemden Notaris gedeponeerd, terwijl men omtrent deze Voorwaarden acht dagen vóór den Verkoop volledige informatie zal kunnen bekomen ten Huize van de Kasteleins VAN DER LAAN en EEKHOFF, aan de Groote Markt, te *Groningen*, — WISSEMANN en VAN DIJK, te *Winschoten*, en ten Huize van Verkoop.

*** Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, openbaar Notaris, residerende te *Groningen*, zullen op Maandag, den 13 November 1837, des avonds precies te 5 uren, ten Huize van den Kastelein H. VAN DAM, te *Haren*, publiek worden verkocht:

I. Eene BOERENPLAATS, bestaande in eene BEHUIZING en SCHUUR, geteekend letter A no. 4, benevens de VASTE BEKLEMMING van ongeveer 20 Bunders *Hooi-*, *Weide-* en *Bouwland*, onder *Haren* en *Onnen* gelegen, doende jaarlijks op den 1 Mei tot huur *f* 124 — 00. II. 2 B., 37 R. en 20 E. EIGEN LAND, gelegen in de *Holten*. III. 1 B., 14 R. en 90 E. HOOILAND, *Hekkingaland* genoemd, gelegen bij den *Noorder Zanddijk*. IV. 31 R., 90 E. HOOILAND, *Stobbenhorn* genoemd. V. 2 B., 11 R. en 20 E. HOOILAND, *het Nadeel* genoemd, en de HALFSCHEID in 46 R., 80 E., *Krewnland*, alsmede in 1 B., 8 R. en 30 E., *Stobbenhorn* genoemd. VI. Ongeveer 1 B. HOOILAND, *het Nadeel* genoemd, alles gelegen onder *Haren*, toebehoorende aan JANTJE JANS en de Erven van wijlen JAN OOSTERVELD.

Om de Gebouwen op den 1 Mei, dech de Landerijen op Gregorie 1838 te aanvaarden.

*** Na bekomene Regtsautorisatie zullen, in de maand December 1837 (tijd en plaats nader te bepalen), openlijk ter verkoop worden geveild de navolgende ONROERENDE GOEDEREN, nagelaten door wijlen FOLKERT OKKES TJIDENS, in leven Landbouwer op den *Hamdijk*, onder de *Nieuwe Schans*, als:

I. Eene BOEREN BEHUIZING, no. 259, met de VASTE BEKLEMMING van 32 Bunders, 28 Roeden, 40 Ellen *Land*, doende jaarlijks op Martini tot vaste huur de som van *f* 305 — 00.

II. De EIGENDOM van voormelde Boerenplaats en Landerijen, groot *f* 305 — 00.

III. 4 Bunders, 84 Roeden, 50 Ellen EIGEN LAND, in de Heerd van Perceel 1 gelegen.

IV. Eene BOEREN BEHUIZING, no. 257, met de VASTE BEKLEMMING van 22 Bunders, 58 Roeden, 70 Ellen *Land*, doende jaarlijks op Martini tot vaste huur de som van *f* 250 — 00.

V. 4 Bunders, 74 Roeden, 90 Ellen EIGEN LAND, in de Heerd van Perceel 4 gelegen.

VI. De VASTE BEKLEMMING van 4 Bunders, 1 Roede *Land*, in de Heerd van Perceel 4 gelegen, doende jaarlijks op Martini tot vaste huur *f* 40 — 00.

VII. Eene BEHUIZING, no. 258, *de Ekke* genoemd, met 9 Bunders, 90 Roeden, 50 Ellen EIGEN LAND.

Alle welke Goederen zijn staande en gelegen op den *Hamdijk*, onder de Gemeenten *Nieuwe Schans* en *Bellingwolde*.

VIII. Eene BOEREN BEHUIZING, no. 93*a*, met de VASTE BEKLEMMING van 44 Bunders, 81 Roeden, 10 Ellen, staande en gelegen op den *Finsterwolder Polder*, Gemeente *Midwolda*, doende jaarlijks op Martini tot vaste huur de som van *f* 214 — 00.

IX. De VASTE BEKLEMMING van 2 Bunders, 21 Roeden, 40 Ellen *Land*, gelegen op den *Finsterwolder Polder*, Gemeente *Finsterwold*, doende op Midwinter van ieder jaar tot vaste huur *f* 113 — 50.

Het HUIS en PAKHUIS lett. R 65 en S 62,
in de Peperstraat, staan eerlang publiek verkocht te worden.

Dadelijk *UIT DE HAND TE KOOP*: eene TABAKSDROOGERIJ met 20 Rekken, alles geheel nieuw, en zeer geschikt voor een Tabakverkooper te lande. — Mede is *UIT DE HAND TE KOOP*: eene HEEREN BEHUIZING, met STALLING voor twee PAARDEN, letter R no. 64. Te bevragen bij den BEWONER.

*** De ondergeteekende, INSTITUTEUR te *Appingedam*, voorheen in gelijke betrekking te *Amsterdam* werkzaam, vindt zich, om bijzondere redenen, verpligt, zijn INSTITUUT aan te bevelen bij allen, die gesteld zijn op eene goede opvoeding en een grondig, aan de jaren passend Onderwijs in onderscheidene Talen en Wetenschappen (waaronder ook de *Vaderlandsche* Taal en Geschiedenis), te meer, daar ook de Heer WIJNBEEK, Inspecteur van het Onderwijs enz., bij deszelfs laatste bezoek, daarover *allezins* voldaan was. Voor belanghebbenden blijft zijne *geheele* Inrigting, *ten allen tijde*, volgaarne geopend.

T. RAVEN, Hz.

*** De ondergeteekende berigt hiermede, dat hij is VERHUISD uit de *Kijk-in-'t Jatstraat* naar de POELESTRAAT, op den hoek van de Achter-den-Muur, in de voormalige Behuizing en Brouwerij van den Heer J. KNIPHUISEN, en aldaar heeft opgerigt eene LIKEURSTOKERIJ, genoemd: *HET GEKROONDE HERT*, alwaar door hem worden bereid en IN HET GROOT TOT FABRIJKSPRIJZEN zijn te bekomen, en mede IN HET KLEIN zullen worden verkocht: alle soorten van ENKELE en DUBBELE LIKEUREN, PUNCH-SIROOP en BITTERS, alsmede alle soorten van BUITEN- en BINNENLANDSCH GEDISTELEERD, tot alle graden van sterkte; zullende hij zich zoo veel mogelijk beijveren, om door goede kwaliteit en zuinige bediening zich de gunst waardig te maken van allen, die hem met hun vertrouwen wel zullen willen vereeren, waartoe hij zich minzaam rekommandeert.

GRONINGEN — W. J. ROELFSEMA.
den 16 October 1837.

IJZERMAGAZIJN.

JACOB ISAAC ZON, in de Groote Hoogstraat, te *Leeuwarden*, adverteert te hebben ontvangen, om tot civiele prijzen te verkoopen: *SIBERISCHE*, *ZWEEDSCHE*, *ENGELSCHE* en *PATENT* STAVEN IJZER, STORT-, BAND- en SMEEDIJZER, BLIK, STAANDE- en KOLKPLATEN, ENZ., alsmede dat hij tot den hoogsten prijs inkoopt: OUD GLAS, PENT THEE- en GEGOTEN LOOD, SMIDS GRUIS en GEGOTEN IJZER. Verzoekt eens ieders gunst.

*** Bij E. DE BOER & ZONEN, *Gekwalificeerde Kollekteurs der KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ*, aan de Vischmarkt, te *Groningen*, bij wien in de EERSTE KLASSE der 172ste LOTERIJ zijn GETROKKEN op No. 23422 de PRIJS van *f* 20,000, en op No. 5114 de PRIJS van *f* 2,500; zijn vóór de VIJFDE KLASSE, die op MAANDAG, den 23 October 1837, begint te TREKKEN, LOTEN IN KOOP en IN HUUR, volgens *Prijs-Courant*, te bekomen.

N.B. Bij dezelven wordt GENERAAL CONTRABOEK gehouden.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Groningen* hebben de prijzen van het BROOD heden gezet als volgt:

Het grof Roggebrood	van 4 Pond	*f* 0 — 32,	per Pond	*f* 0 — 08.
De Grofweiten Bol	» 5 Oncen	- 0 — 11,	» »	- 0 — 22.
De Fransche Bol	» 3 Oncen	- 0 — 12,	» »	- 0 — 40.
De Regelwegge	» 3 Oncen	- 0 — 11,	» »	- 0 — 36.
De Hollandsche of Tarwebol	» 3 Oncen	- 0 — 10,	» »	- 0 — 34.

GRONINGEN den 23 October 1837.

Burgemeester en Wethouderen: J. F. VAN IDDEKINGE.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LEHMAN.

PRIJZEN DER GRANEN, ENZ. OP DE BEURS TE *GRONINGEN*,
PER NEDERLANDSCHE MUDDE EN GRAANGEWIGT.

Vrijdag, den 20 October. Oude TARWE vraag; Jarige in één doen: 70, 72 ℔ Oml. *f* 5,75, *f* 6,25; 68, 70, 72 ℔ Old. *f* 5, *f* 5,50, *f* 6; 70 ℔ Nieuwe dito *f* 5,20. — ROGGE meer gevraagd: 66, 68, 70 ℔ *f* 4,00, *f* 4,25,65. — BOEKWEIT in een doen: 60, 62, 64 ℔ Grijze Zand *f* 3,25,55,85; 62 ℔ Zwarte dito *f* 3,45; 62 ℔ Veen *f* 3,30. — GERST niet beter: 56, 58, 60 ℔ Winter *f* 3,25,55,80; 56, 58 ℔ Zomer *f* 3,10,30,35. — HAVER prijshoudende: 44, 47, 50 ℔ Dikke *f* 2,15,30,50; 35, 38, 40 ℔ Blanke Voer *f* 1,60,80, *f* 2; 38, 40, 42 ℔ Zwarte Voer *f* 1,80,95, *f* 2,05. — PAARDENBOONEN *f* 3,50, *f* 4, *f* 4,25,50. Grove GORT *f* 6, *f* 6,25; Parel dito de 100 Ned. ℔ *f* 8 a *f* 11. — KOOLZAAD *f* 7,50,75, *f* 8,50,75. — ZOMERZAAD *f* 4,50, *f* 5,50. — LIJNZAAD *f* 6 a *f* 8. — Geel MOSTERDZAAD *f* 5 a *f* 6,50. — RAAPOLIE *f* 32. — BOTER ℔ Ton *f* 23 a *f* 27.

PRIJZEN DER GRANEN OP DE BEURS TE *AMSTERDAM*.

Vrijdag, den 20 October. TARWE met goeden handel prijshoudende: 131 ℔ witb. Pools. *f* 280 bij partij; 131 ℔ p. Rost. *f* 240 bij partij; 130 ℔ o. Zeeuws. *f* 235; 130 ℔ o. Vriesa. *f* 218; 121 ℔ j. dito *f* 192; 125 ℔ blauwe. dito *f* 194; 128 ℔ p. Rost. *f* 233; 130 ℔ o. Vriesa. *f* 211 a *f* 217. ℔ betere dito *f* 211; 134 ℔ p. Pommer *f* 256. — ROGGE met weinig handel, prijzen als vorige; 124 ℔ j. Overijss. *f* 150; 127 ℔ n. dito *f* 162. — GERST in den doen: 98 ℔ n. Gron. Winter *f* 166; 105 ℔ n. Old. dito *f* 122; 101 ℔ n. Vr. dito *f* 114. — HAVER zonder handel. — KOOLZAAD in één doen: Rost. 44½ £; Noordstr. 43½ £; op 9 vat dadelijk 49½ £. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE goed prijshoudende; per 6/w. *f* 33,25; vliegende *f* 32 a *f* 32,25; November *f* 31,75 a *f* 32; December *f* 31,75 a *f* 32; Mei 1838 *f* 30,75 a *f* 31. — LIJNOLIE per 6/w. *f* 31; vliegende *f* 30. — HENNEPOLIE per 6/w. *f* 34; vliegende *f* 33.

LONDEN, den 16 October. De voorraad van Tarwe was heden grooter, dan de vraag; mooije puike partijen oude en nieuwe werden tot genoegzaam de koersen van 11. Vrijdag genoteerd, slechts ruim 2 a 3 sh. lager, dan de stand van beden voor acht dagen; mindere kwaliteiten waren nagenoeg zonder handel. Gerst en Boonen bij tragen afzet 1 sh. goedkooper. Erwten onveranderd. Haver, die mede in overvloed aanwezig was, ging bij 1 a 2 sh. reductie op de prijzen van gepasseerden Maandag snel van de hand.

Van den 17den. De berigten uit New-York en Baltimore zeggen, dat de vraag niet zoo was uitgevallen, als men had verwacht, en bestond daar veel vraag naar vreemde Tarwe. Het regt op de Tarwe is hier 1 sh. hooger en op Gerst 1 sh. 6 p. lager, bedragende thans op Tarwe 30 sh. 8 p., Gerst 18.4, Haver 12.3 en Rogge 19.9. De gemiddelde prijs van verledene week van Tarwe 55 sh. 9 p., Gerst 30.2, Haver 22.8 en Rogge 32.5.

Van den 20sten. De aanvoer van Tarwe was gedurende deze week slechts matig, en de goede soorten hebben de prijzen van 11. Maandag volkomen gesouteneerd. Mindere kwaliteit blijft flaauw. Gerst, Boonen en Erwten onveranderd. Fijne Haver gevraagd; andere soorten 1 sh. lager. De gemiddelde prijs der week, eindigende den 17 dezer, was van Tarwe 55 sh. 6 p., Gerst 31.9, Haver 23.7, Rogge 33.4.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN, op de Beurs te *AMSTERDAM*, den 21 Oct.

		L.b.	H.b.	
Ned. Werk. Sch.	2½ pc.	52⅞ a 52¹⁵/₁₆		
dito dito	5 —	100⅞		
Uitgestelde dito				
Kansbilj. van dito	*f*	22¾		
Amortis.-Syndic.	4½ pc	94		
dito dito	3½ —	76⁷/₁₆		
Handelmaatsch.	4½ —	161¾	162	161¾
O. I. Leening	4 —			
dito	5 —	99⅞		
Aand. Kanal. b. West.	4 —			
Aandeel. Spoorweg	4 —	155	162	162
Pr. Inscript. Orth.	5 —			
Engeland dito	5			
Sp. L. b. Ard. v. 85 p. st.	5 —	17¹³/₁₆	17¹³/₁₆	17¾
Dito bij dito, anb. stukk.				
Passive		4⅜		
Differed				
Fransche Uitgestelde		6¹/₁₆	6⅜	
Engelsche Uitgestelde				
Port., Obl. te Lond.	3	24½		
Nap. Cert. b. *L. & B.*	5			
Dito bij *Falc.* & C.	5			
Leen. te L. b. *Hoske.*	5			

		L.b.	H.b.	
Aandeel. Tavoliere	3½ pc.			
Dito te Parijs	3½			
R., Obl. Hope en C. 1815	5 —	104⅞		
dito 1828 en 1829	5 —			
Cert. bij dito 18²²/₂₃	5 —	98⅜	98⅜	
Obl. te Londen	5 —			
Cert. te Hamburg	5 —			
Inschrijv. in Assign.	6 —	67¹³/₁₆	67⅝	
Certific. van dito	6 —	67⅝		
Polen, Aand. m. Lot. fl. 300	*f*			
Idem Idem	500			
Pruissen, dito dito fl. 50				
Neg. Londen 1830	4 pc.			
Oostenr. dito dito	£ 250			
Metalliek	5 pc.	100⅝		
Dito te Londen 1830				
Ween. Bank b. *Goll.* & C.	5 —			
Dito	4 —	94¾		
N. Weener Aandeel fl. 60	*f*			
Den. L. te Londen	3 pc.			
Bras. Dito bij Rotsch. b.				
Darmst. Aand. bij Loting	*f*			
Rus.-Pr. Aand.	500 fl.			

De aandacht der beurs is uitsluitend op de Spoorweg-Aandeelen gevestigd, en de spekulatie, die van alle andere fondsen afgetrokken is, schijnt zich geheel op dit nieuwe voorwerp van beursspel te vestigen. De prijzen stijgen met eene snelheid, waarvan weinige voorbeelden bestaan, en de gretigheid, waarmede men koopt, is moeijelijk te beschrijven; zoo zijn Haarlemmer in weinige oogenblikken van 156 (hetwelk reeds circa 4 pCt. hooger dan gisteren is) tot 164, en Rotterdammer even snel van 126 tot 132½ geklommen, of liever gevlogen.

Maar ook na de Spoorweg-Aandeelen, waarin (vooral in Rotterdamsche) tamelijk veel handel was, kenmerkte de huidige beurs zich alleen door hare onbeduidendheid. Onze binnenl. fondsen bij trage affaire prijshoudende. Spaansche, bij even geringe affaire, iets flaauwer. Alle overige bijna zonder handel.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt.; Prolongatie 2½ pCt.; Wissel-Disconto 3½ pCt.

Columb. 2de leening van 100 p. st. 19⅛; Mexiko 6 pCt. van 100 p. st. 25; van 100 p. s. 24; Onbep. Coup. 18½; Peru 6 pCt. van 100 p. st. 15⅛; Bij Grieken van 300 p. st. 16.

Laatste prijzen, te 5 uren: Integr. 2½ pC. 52⅞ a ¹⁵/₁₆; Holl. 5 pCt. 100⅞; Kansb. *f* 22¾; *Ardoins* van 85 p. st. 17¹³/₁₆.

Van den 22sten. EFFEKTEN-SOCIETEIT. (*Te half vijf.*) Geene affaire.

Te *Groningen*, ter Boekdrukkerij van C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, in de Oude Boteringestraat. (Met *autorisatie*.)